

FOLKE VIRKE

Juli - August - September 2017

Sådan kan Danmark også opleves

www.folkevirke.dk

Flygtninge møder nydanskere

3

Af Jeanne Bau-Madsen, cand.pæd. og formand for Folkevirke i Lyngby

Vedholdende diskussion om flygtninge

9

Af Arne Madsen, tidligere formand for Netværksgruppen i Gentofte

Sådan blev jeg dansker

20

Af Annemarie Balle, formand for Folkevirke

FOLKEVIRKE

Social, kulturel og politisk oplysning

Udgivet af oplysningsbevægelsen
FOLKEVIRKE

Oplag: 1.200 . ISSN 0015-5845

**Deadline for næste nummer:
20. oktober 2017**

Bladet kan kun bestilles ved direkte henvendelse til:

Folkevirkes kontor

Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal
1153 København K
Tlf. 33 32 83 11
E-mail: folkevirke@folkevirke.dk
www.folkevirke.dk

Dette nummer koster i styksalg
kr. 60 + porto.

Særpris for klassesæt.

Bladabonnement kr. 210 + porto pr. år

Medlemskab kr. 400 pr. år

Beløbene kan indbetales på

Folkevirkes konto:

Reg.nr. 7031 . Kontonr. 1099538

Redaktion

Annemarie Balle (ansvarshavende)
Reventlowsgade 18, 4. sal tv
1651 København V
Tlf. 51 51 24 20

Forretningsudvalg

Formand: Annemarie Balle
Næstformand: Jeanne Bau-Madsen
Kasserer: Tove Hinriksen
Ulla-Brita Gregersen
Karen Hallberg
Annam Al Hayali
Lene Lund Hansen
Mona Jensen
Sonja Feldt Pedersen
Britta Poulsen
Susanne Tarp

Tryk og layout

Aars Bogtryk & Offset, tlf. 98 62 17 11
E-mail: aarsbogtryk@aarsavis.dk
Layout: Louise Christensen
Genrefotos: www.colourbox.dk

FORENINGEN AF
DANSKE KULTUR-
TIDSSKRIFTER

Sådan kan Danmark også opleves

Gennem det seneste års tid har Folkevirke i Lyngby arbejdet med nydanskere og set nærmere på deres vej ind i det danske samfund. For nogle er det gået let og ubesværet, mens andre har måttet kæmpe mere for at finde fodfæste.

Flere har peget på, at myndighedernes vejledning ikke kan stå alene, hvis flygtningene skal have en lettere vej ind i det danske samfund. Mange nævner de frivillige, mentorerne og så de »gamle« flygtninge, som selv har oplevet, hvor skoen kan trykke.

Fra de fleste lyder det, at det er blandingen af frivillige og ansatte, som kan gøre den store forskel. I visse situationer ønsker flygtningene nogle myndigheder at forholde sig til. Ansatte, som kommer fra fx. en kommune eller en virksomhed, mens det i andre situationer kan være

en stor hjælp at have frivillige at støtte sig til.

I dette nummer af Folkevirke bringes artikler med nogle af de frivillige, kommunalt ansatte og flygtninge, som Folkevirke har været i kontakt med i forbindelse med projektet.

Tilsammen tegner temabladet et nuanceret billede af, hvordan arbejdet med flygtninge og nydanskere har udviklet sig, og hvor det danske – multikulturelle – samfund ser ud til at bevæge sig hen.

Dette temanummer af »Folkevirke« er udgivet med støtte fra Dansk Folkeoplysnings Samråd.

God læselyst!

Annemarie Balle

INDHOLD

Flygtninge møder nydanskere	3
En ny og god hverdag i Gentofte	6
Netværksgruppen i Gentofte:	
Vedholdende diskussion om flygtninge	9
Danmark åbner mange muligheder for mig	16
Vi skal være sammen i lighed – ikke enshed	18
Sådan blev jeg dansker	20
Folkevirkes Bedsteforældre/Børnebørn-lejr:	
Efterårsferie fyldt med herlige oplevelser	23
Folkevirkes landsmøde '17:	
Fællesskab på tværs af alle skel, I Kierkegaards fodspor	24
Bornholms Folkemøde '17:	
Farverig optakt til Folkevirkedebat	27
Kvindestemmer '17:	
Alle sanser blev udfordret	28
Arrangementskalender 2017	30
Hvorfor tænder danskerne stearinlys?	32

Flygtninge møder nydanskere

AfJeanne Bau-Madsen, cand.pæd. og formand for Folkevirke i Lyngby

Det seneste års tid har Folkevirke arbejdet med en kulturguide, vi har kaldt »Mangfoldighed i Danmark«. Kulturguiden er tænkt som en hjælp til flygtninge og indvandrere, der vil lære at navigere i det danske samfund. Vi fortæller om offentlige institutioner, danske madvaner, arbejdspladskultur og mange andre ting. (Se bogen på www.folkevirke.dk, hvor bogen findes på dansk, arabisk og engelsk). Under arbejdet med bogen fandt Folkevirkes arbejdsgruppe ud af, at det kan være meget vanskeligt at sætte sig ind i, hvad der er vigtigt at vide, når man kommer til et fremmed land med en kultur, der er meget forskellig fra ens egen. De fleste, der kommer til landet, kommer med et ønske om at blive gode og nyttige samfundsborgere. Desværre løber mange ind i problemer, fordi danskerne ikke kender deres kultur og derfor ikke ved, hvordan de skal hjælpe. Der er ingen tvivl om, at der i Danmark findes et utal af frivillige, der ønsker at hjælpe, men ikke altid ved hvordan. Dette diskuterede arbejdsgruppen og kom på den tanke, at danskere med anden etnisk baggrund selv måtte have erhvervet sig erfaringer om, hvordan man kan klare sig, når man

kommer til Danmark. Så hvorfor ikke spørge dem?

Vi udarbejdede et projekt, som blev økonomisk støttet af Dansk Folkeoplysnings Samråd. Det betød, at vi fik penge, som kunne bruges til at gennemføre projektet og dermed også få oversat og trykt kulturguiden på både dansk, engelsk og arabisk.

Projektet

Projekt »Mangfoldighed i Danmark« ser sådan ud:

- Folkevirke i Lyngby mødes med frivillige i kommunen og en arbejdsgruppe nedsættes. Et af medlemmerne vil være fra Kulturtidsskriftet »Folkevirke«.
 - Nye og gamle flygtninge kontaktes. Folkevirke i Lyngby har medlemmer, der har arbejdet og arbejder som frivillige, når der kommer nye flygtninge til byen. Desuden har vi forbindelse med en præst, der er meget aktiv på området. Vi sætter ingen øvre grænse for deltagelse af »nye« flygtninge, mens antallet af »gamle« flygtninge vil blive cirka 10.
 - Et møde mellem gamle og nye flygtninge arrangeres. Her inviteres også lyngbyborgere, der arbejder i de frivillige organisationer i kommunen. De »gamle« fortæller om, hvordan de oplevede at komme til Kgs. Lyngby. På mødet aftales en ekskursion rundt i kommunen.
 - Arbejdsgruppen og de »gamle« flygtninge forbereder turen og aftaler eventuelt møde med institutionerne, der skal besøges.
- Lokalpressen inviteres til at deltage i ekskursionen. Vi vil bl.a. henvende os til »Det Grønne Område«.
 - Ekskursionen afholdes. Her kan det blive nødvendigt med tolkebistand. Lokalpressen sørger for omtale.
 - Arbejdsgruppen mødes til en grundig evaluering. Justeringer af projektet foretages på grundlag af de erfaringer, gruppen har fået gennem projektforløbet.
 - Projektet beskrives af Folkevirke i kulturtidsskriftet »Folkevirke«, idet der gives en anvisning på, hvordan projektet kan udføres i andre egne af Danmark. Desuden beskrives erfaringer, faldgruber og økonomi. Tidsskriftet distribueres til Folkevirkes medlemmer over hele landet, tilsluttede organisationer og lægges på hjemmeside fra Folkevirke, tilsluttede organisationer og DFS.

Projektet er blevet afprøvet i Lyngby-Taarbæk.

Om Lyngby-Taarbæk Kommune

Lyngby-Taarbæk Kommune tilhører en af de rige kommuner nord for København. Her er mange uddannelsesinstitutioner, og kommunen kalder sig selv en »Vidensby«, idet DTU, Microsoft og mange andre naturvidenskabelige institutioner findes i byen.

Kgs. Lyngby har modtaget flygtninge i mange år fra mange for-

skellige steder i verden. I 1990'erne kom de især fra Ex-Jugoslavien. Mange er blevet i kommunen og har fået et godt liv der.

I 2016 modtog Lyngby-Taarbæk ca. 90 flygtninge, som kommunen har

skaffet boliger til. Desuden er Kgs. Lyngby en af de kommuner, der er dygtigst til at få flygtninge i arbejde. I disse år kommer flygtningene fortrinsvis fra Eritrea, Syrien, Iran og Afghanistan.

Folkevirke startede projektet med at deltage i frivillighedsdagen i september 2016. Folkevirkebrugere fortalte frivillige i kommunen om Folkevirkes projekt. Allerede her følte repræsentanterne fra Folkevirke en vis modvilje mod endnu et projekt.

De fleste foreninger med et socialt sigte var i gang med bl.a. at arrangere ture rundt i kommunen, sportskampe og lektiehjælp for flygtningebørn. De frivillige foreninger bag disse projekter ønskede ikke at samarbejde med endnu en forening med et projekt.

دعوة للمشاركة في مشروع الدنماركيين الجدد يرحبون باللاجئين

الكل مرحب به

المصادف : يوم الأربعاء المصادف 27 سبتمبر
من الساعة 17.00 لغاية 19.00 مساءً

المكان: في مكتبة الرئيسية في مدينة لونيبي Lyngby

سيكون هدف مشروع/اللقاء هذا حتى يتسنى للاجئين الجدد اللقاء مع اللاجئين القدماء والتحدث عن كيفية العيش في مدينة لونيبي

Lyngby

من مخططات المشروع أيضا أن تستضيفكم في رحلة بالحافلة حول البلدية و نود أن نعرف أين تود أن تذهب،

حتى نتعرف على معرفة الاحتمالات الموجودة لك في مدينة لونيبي

Lyngby

سنقوم بزيارة النوادي الرياضية والمدارس، والملاعب، والمتاحف، أماكن الوظائف، و أيضا الملاجئ الأخرى أو غيرها؛

هذا ما سنناقشه في الاجتماع معكم وما سنود معرفة معكم

سنقدم المرطبات وكل عائلة ستحصل على كتاب "التنوع في الدنمارك - من وماذا وأين ولماذا"، وهو دليل للقادمين الجدد في الدنمارك. الكتاب متاح باللغات الدانماركية والإنجليزية والعربية.

تحيات

في مدينة لونيبي Folkevirke، يينه باوماسن
Lyngby

Dette opslag findes på dansk, engelsk og arabisk. Det hænger på flygtningecentre og -boliger i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Forsiden af den danske udgave af Folkevirkes nye kulturguide »Mangfoldighed i Danmark«, som blev præsenteret på Folkemødet på Bornholm.

Men Folkevirke giver ikke op! Folkevirke fandt ud af, at foreningen kunne blive medlem af Frivilligcenteret. Her fik Folkevirke for en mindre sum adgang til gratis mødelokaler og kontakt med en ansat, der havde jobbet med at koordinere projekter i kommunen. Kommunen var også meget hjælpsom. De fortalte, hvem Folkevirke i Lyngby skulle henvende sig til, hvis foreningen ville i kontakt med frivillige, som arbejdede med flygtninge og med flygtninge i kommunen.

Kontakt til flygtninge

Næste udfordring var at finde nydanskere, der stadig kunne huske, hvor svært det havde været at komme til et land med en anden kultur. Folkevirke i Lyngby havde kontakt med folkevirkere, der havde været aktive, da ex-jugoslaverne kom til Danmark. De havde stadig kontakt med dem. De søgte i deres netværk af nydanskere efter nogle, der ville deltage i projektet. Det viste sig, at ex-jugoslaverne ikke mente, at de havde noget at bidrage med.

De kunne ikke huske noget. Det var for længe siden. De havde ikke tid. De var i arbejde og mente, at det Danmark, de var blevet modtaget af, var et andet Danmark end det, flygtninge møder i dag.

Frivilligcenteret bragte Folkevirke i Lyngby i kontakt med flygtninge, som var kommet til Danmark inden for de seneste to år. De kunne fortælle os, at flygtninge i dag har dårlig tid til at deltage i projekter, da de både går på arbejde og i sprogskole. Derudover var der

i kommunen et utal af forskellige arrangementer for flygtninge. Men de kunne også fortælle, at mange af dagens flygtninge er enlige unge mænd, der ikke interesserer sig for at dyrke sport, som er en stor del af tilbuddene.

Faktisk viser det sig, at nogle meget hellere vil spille skak!

Projektets fremdrift

Folkevirke er således kommet i kontakt med mange »gamle« flygtninge, nye flygtninge og frivillige i kommunen. Vi tror stadig på vores projekt og arbejder med at skabe kontakt til nydanskere, som for nogle år siden er kommet hertil med en anden kulturel og etnisk baggrund. Vi beder dem om at hjælpe nyankomne flygtninge/indvandrere med at blive en del af os. Folkevirke stiller spørgsmålene:

»Vil I være med til at fortælle om, hvad I synes, der er vigtigt at vide om kommunen og de institutioner, der findes her?

Vi beder jer tænke tilbage: Hvad ville I gerne have vidst, da I kom hertil?

Vi vil bede jer føre os rundt til de institutioner – sportsklubber, arbejdspladser, uddannelsessteder, offentlige kontorer og så videre – der er vigtige for en nyankommen at kende og finde frem til«.

Folkevirke i Lyngby har lært, at flygtninge ikke er en ensartet gruppe. Ex-jugoslaverne, der kom til landet i 1990'erne, føler ikke, at de har meget til fælles med syrere, der er kommet til Danmark i 2016. Folkevirke har lært, at man er nødt til at kende lidt af kulturen hos de enkelte mennesker, hvis

man vil hjælpe dem. Med hjælp fra Frivilligcenteret har Folkevirke i Lyngby fået kontakter til flygtninge, som har været bosat i kommunen nogle få år, og som stadig kan huske, hvordan det var at blive bosat i en fremmed kultur.

Folkevirke mener stadig, at vi med dette projekt vil gøre det nemmere for nye borgere at navigere i det danske samfund. Ved at skabe en større forståelse for det danske samfunds mekanismer og institutioner mener vi at kunne hjælpe med at skabe aktive og tilfredse borgere i det danske demokrati. De flygtninge, der kommer til Danmark i disse år, kommer fortrinsvis fra diktaturer, og den danske samfundsmodel vil være dem helt fremmed. Et er at fortælle om, hvordan danske arbejdspladser og institutioner som skoler, børnehaver, social- og sundhedsinstitutioner fungerer, noget andet er at besøge disse steder. Ved at bede »erfarne« flygtninge om at vælge, hvor vi skal tage hen, og hvem vi skal besøge, bruger vi deres viden og erfaring fra deres første år i Danmark.

Folkevirke håber, at vi med dette projekt får nyankomne flygtninge til at føle sig velkomne, og at vi bibringer dem en forståelse af, hvor de kan søge viden og hjælp. Denne model kan efter Folkevirkes mening bruges i alle danske kommuner, som i disse år modtager flygtninge. Folkevirke i Lyngby står naturligvis til rådighed med gode råd og hjælp, hvis andre af Folkevirkes kredse får mulighed for at gennemføre et lignende projekt.

En ny og god *hverdag* i Gentofte

Af Bente Frimodt-Møller, formand for Socialudvalget i Gentofte Kommune

Det er en udfordrende og kompleks opgave for en kommune at modtage så mange flygtninge, som de senere år er blevet visiteret til kommunerne fra Udlændingestyrelsen. I Gentofte Kommune ønsker vi at sikre en fælles, helhedsorienteret indsats, der giver det bedste udgangspunkt for, at flygtningen hurtigt kan skabe sig en ny og god hverdag i Danmark.

Derfor har vi i Gentofte Kommune haft særligt fokus på modtagelse, uddannelse og beskæftigelse som middel til integrationen i tæt samarbejde med civilsamfund og erhvervsliv.

Gentofte Kommune har siden 2014 budt velkommen til mere end 300 flygtninge, og dertil har en del af disse flygtninge fået familiesammenføring. Alle flygtninge har fået tilkendt asyl og har lovligt ophold i Danmark. Det er en stor og kompleks opgave – og særligt, fordi det er vanskeligt at finde egnede boliger i en fuldt udbygget kommune

som vores. Kommunen har pligt til at anvise flygtningen en permanent bolig »når det er muligt«, som der står i loven, og samtidig skal det være en bolig, som flygtningen kan betale. Indtil da skal kommunen anvise flygtningen en midlertidig indkvartering.

Som udgangspunkt har vi været nødt til at indkvartere to personer på samme værelse for at skaffe boliger nok. De boliger og bygninger, der anvendes til flygtninge, ligger spredt forskellige steder i kommunen, men dækker ikke behovet – hvorfor vi har måttet tage utraditionelle løsninger i brug. Det drejer sig blandt andet om en ledig bygning på Gentofte Hospital og fremover også en del af den tidligere internationale skole på Hellerupvej, hvor en del af hovedbygningen ombygges til boliger til flygtninge. I de større indkvarteringer tilknyttes husværter og kontaktpersoner med fokus på dagligdagen, og samtidig er der et godt samarbejde med frivillige og naboer.

At tage medansvar for egen integration

Vi møder flygtninge med en forventning om, at de kan og vil tage

medansvar for deres egen integration, og at de vil bidrage til fællesskabet med de kompetencer, de hver især har. Målet er, at nyankomne voksne flygtninge hurtigst muligt opnår beskæftigelse og selvforsørgelse. Derfor tilrettelægger vi en helhedsorienteret indsats, der giver det bedste udgangspunkt for, at man hurtigt kan skabe sig en ny og god hverdag i Danmark. Den nyankomne flygtning indgår en integrationskontrakt med kommunen, der bl.a. indeholder mål for uddannelse og job.

Flygtningen forpligter sig også til at være en aktiv medborger.

Indenfor den første måned henvises flygtningen til danskundervisning, hvor der undervises i bl.a. dansk sprog, danske forhold, kultur og arbejdspladskultur.

Flygtningen begynder også i virksomhedspraktik med henblik på afklaring af kompetencer med sigte på at kunne få et arbejde på almindelige vilkår.

Nye løsninger igennem styrket samarbejde

Nogle af løsningerne og aftalerne er født i et af de midlertidige opgaveudvalg, som kommunalbestyrelsen har nedsat om bl.a. integration af flygtninge. Her mødes lokalpolitikere, borgere og andre samarbejdspartnere om at udvikle politikker og strategier i et styrket samarbejde til gavn for de borgere, som det berører. Det første

Velkommen til

GENTOFTE!

opgaveudvalg om integration af flygtninge arbejdede med at formulere fælles mål for den gode modtagelse og den succesfulde integration af nyankomne flygtninge og familiesammenførte med fokus på uddannelse og beskæftigelse samt en aktiv inddragelse af kommunens fritidsliv som forudsætningen for en ligeværdig deltagelse i samfundet.

Udvalgets 26 anbefalinger rummer alt lige fra en opfordring til at skabe netværk mellem de virksomheder, der ansætter flygtninge, til et forslag om at styrke samarbejdet mellem sprogskolerne og erhvervsuddannelserne. Et tredje eksempel er en opfordring til at give forenings- og fritidslivet mulighed for at søge særlig støtte til integrationsaktiviteter.

I den forbindelse har vi indgået samarbejdsaftaler med bl.a. IKEA, Gentofte Håndværkerforening og Gentofte Handelsstandsforening om praktikforløb og job med løntilskud.

Det seneste halvandet år har 30 flygtninge været i kombineret sprog- og virksomhedspraktik i IKEA. Heraf har ni flygtninge fået arbejde med løntilskud, og seks flygtninge er kommet i ordinær beskæftigelse i møbelvirksomheden. Den særlige løsning er kommet i stand som et nyt samarbejde mellem det lokale sprogcenter, jobcenteret og IKEA, som stiller lokaler til rådighed til den daglige danskundervisning om formiddagen, der følges op af praktik om eftermiddagen i fx cafeteriaet, på lageret, i lampe- eller tæppeafdelingen. Alle får tilknyttet en men-

tor, som bistår med bl.a. kommunikation mellem den pågældende og arbejdspladsen. Det er også muligt at tilknytte en »buddy«, som er en anden kollega, der tager sig særligt af flygtningen, som er i virksomhedspraktik.

Der er som sagt også indgået en aftale med den lokale håndværkerforening om at tage flygtninge i virksomhedspraktik. Det har foreløbig resulteret i, at otte flygtninge er kommet i praktik hos lokale håndværkere, som fx VVS, snedkerfirma, automekaniker og elektriker. Det er håbet, at praktikordningen vil føre til løntilskud og allerhelst fast beskæftigelse.

Kommunen udfører alt papirarbejde for virksomhederne, når de tager en flygtning i praktik. På den måde håber kommunen at rydde forhindringer af vejen og dermed gøre det så nemt og enkelt som muligt for de lokale virksomheder at tage flygtninge ind på arbejdspladsen.

Yderligere er der et igangværende opgaveudvalg, der arbejder med at udvikle tiltag omkring integration, der skal sikre en god og stabil

hverdag og mulighed for at bidrage til fællesskabet. Det kan fx være nye innovative løsninger, der kombinerer uddannelse og beskæftigelse, således at borgere med flygtningebaggrund ikke risikerer at blive marginaliseret i såvel uddannelse som beskæftigelse.

Udvalget skal aflevere forslag til helhedsorienterede tiltag i begyndelsen af 2018.

Uledsagede børn og unge under 18 år

Omtrent hver fjerde flygtning, som vi modtager, er et uledsaget barn eller ung under 18 år. De får en plads på en af kommunens døgninstitutioner og får tilknyttet en frivillig værge fra Røde Kors Gentofte, som kommunen har en samarbejdsaftale med. De uledsagede børn og unge får pædagogisk støtte og hjælp, kommer i daginstitution eller skoler. Sammen med den unge lægges en plan for det videre uddannelsesforløb, boforhold, fritidsaktiviteter mv.

Hverdagsrådgivning og frivillig støtte

Den kommunale indsats med at integrere flygtninge kan ikke stå alene, og derfor ønsker vi at medvirke til, at erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner og aktører i civilsamfundet kan spille en aktiv rolle i integrationsindsatsen.

Kommunen tager sig af den mere formelle del af integrationsindsatsen ved som sagt at sikre boliger, praktikophold og danskundervisning. Vi har mange rigtig gode erfaringer med at samarbejde med frivillige om modtagelse af flygt-

Flygtningene indkvarteres bl.a. i en ledig bygning på Gentofte Hospital. Foto: Eagle Luft Foto.

ninge og deres medvirken til at skabe en ny god hverdag for de nye medborgere. Kommunen formidler kontakten mellem flygtninge og civilsamfundet. De frivillige organisationer omfatter bl.a. et lokalt Netværkshus, der er en del af Dansk Flygtningehjælp, Venligboerne Gentofte og omegn, Røde Kors Gentofte og Frivilligcenter Gentofte.

Sprogtræning, venner og madklub

I Netværkshuset hjælper frivillige med hverdagsrådgivning, som er en betydningsfuld indsats og støtte for flygtninge, som for manges vedkommende oplever, at de skal starte helt forfra på deres tilværelse i Danmark. De frivillige yder bl.a. støtte ved møder, oversætter breve, hjælper med lektier eller arrangerer udflugter. Det kan også være sprogtræning, opbygning af netværk eller et gratis måltid mad. Netværkshuset har desuden et cykelværksted, og alle flygtninge kan få udleveret en brugt cykel, som er doneret af kommunens borgere. Netværkshuset driver sammen med Venligboerne Gentofte og omegn

»Startbiksen« og et tøjlager. Her kan man aflevere bl.a. brugt tøj, møbler, lamper, køkkengrej, tæpper og legetøj, som gives videre til flygtninge. Det er en stor hjælp for mange flygtninge, da pengene er små. Også andre steder er der frivillige, der gør en forskel. Fx har naboer flere steder i kommunen sammen med andre frivillige taget initiativ til at danne en fælles madklub med

de nye naboer. Ordningen fungerer som en kombination af træning i madkundskab og socialt samvær, hvor flygtninge laver mad fra deres egen kultur, lærer hygiejne og håndtering af madvarer samtidig med, at der udvikles relationer på tværs mellem frivillige og flygtninge, der ellers ikke som udgangspunkt har noget med hinanden at gøre. Det er meget værdifuldt.

Netværksgruppen i Gentofte:

Vedholdende *diskussion* om flygtninge

Af Arne Madsen, tidligere formand for Netværksgruppen i Gentofte

Igennem de snart 20 år, Netværksgruppen i Gentofte har eksisteret, har der vedholdende været en debat om flygtninge – for eller imod, at de skal være her.

Alle tænkelige meninger og holdninger er ført frem. Der er gennem hele perioden ført en politik, der generelt er strammet for at begrænse indvandringen dels via lovgivningen om asylregler og dels via tildelingen af samfundsgoder.

Netværksgruppen har gennem hele perioden konsekvent budt alle flygtninge, der er kommet til Gentofte, velkommen som nye gæster, vi som værter tager godt imod og hjælper til rette i de omgivelser, de er kommet til.

Vi har et godt samfund, velordnet og rigt – det siges at være et af de bedste i verden. Det værner vi om og skønner på og hejser gerne Dannebrog for.

Det bedste vi kan gøre er at dele vores glæde ved vores land med de nye medborgere, så de bliver glade for at være her, bliver interesseret i at lære vores sprog, vores natur, vores samfund med rettigheder og pligter at kende og blive en del af Danmark. Gør man det modsatte, ser på dem som fjender, taler ned, ser ned og begrænser, så opnår man mismod, surhed og vrede.

Og det har vi ikke brug for.

Vi har brug for borgere, der arbejder for og med vores samfund med den energi, de idéer og vaner, de bringer med til at indgå i det at være dansker.

Danskheden er jo ikke stationær, men en levende størrelse, som det har vist sig vanskeligt at præcisere, men som vi helst definerer som »åbenhed«.

En af mulighederne i Netværkshuset er spiseaftner, som kan give flygtningene gode fællesoplevelser.

I Netværksgruppen deler vi glæder

I Netværksgruppen deler vi flygtningenes glæde, når de fortæller om bestået dansk prøve eller eksamen i uddannelsessystemet, og når de efter lang kamp har fået arbejde og opnået den værdighed, det er at kunne forsørge sig selv. I Netværksgruppen oplever vi også den omsorg, flygtninge har for hinanden og for os frivillige. Vi finder det ofte svært at finde ud af, hvorved de danske værdier adskiller sig fra de grundlæggende menneskelige værdier, de nye borgere bringer med sig. Personligt er jeg meget fascineret og inspireret af den kamp, mange flygtninge med baggrund i lidelser, afsavn og modstand må kæmpe for at få et værdigt liv.

Netværkshuset

Bemærkningen: »Hvor er der en god stemning her«, hører vi ofte, når nye besøgende kommer ind i Netværkshuset. Bemærkningen fortæller noget om, at det i Netværkshuset er lykkedes at skabe en varm og positiv energi, der opfordrer til at imødekomme, hjælpe og være sammen på tværs af etnicitet, alder, køn og seksuel orientering. Ordet Netværkshuset er blevet synonym for Netværksgruppen, og det er vel ret forståeligt. Det er her, en stor del af arbejdet med

Netværksgruppen har haft og har mange vigtige projekter, der fungerer rundt om sprogindlæringen, lektiehjælpen, oplysningen om samfundet og hjælpen til at finde arbejde.

flygtningene foregår. Når Netværkshuset er åbent, er der »Åbent hus«, som er omdrejningspunktet i arbejdet. Det er her, frivillige og flygtninge mødes. Det er her, der bliver trænet dansk, læst lektier, leget, udvekslet erfaringer, truffet aftaler og meget mere.

Omkring halvdelen af Netværksgruppens 250 frivillige arbejder som kontaktpersoner, der er tilknyttet en enlig eller en flygtningefamilie i et halvt år eller mere. Familiekontakten giver indgang til mange af de netværk, et samfund består af, og der er altid et sted at henvende sig med vanskelige spørgsmål. Der afholdes ca. en gang om måneden introduktionsmøde for nye kontaktpersoner og frivillige til »Åbent hus«, så de nye

frivillige kan vælge den opgave, der vil passe dem bedst.

Kontaktpersoner og de tilknyttede flygtninge kan mødes i Netværkshuset, hos hinanden, på et bibliotek eller andet sted i det offentlige rum. Det er med til at aflaste Netværkshuset.

Ærlig dialog

I arbejdet med flygtninge/indvandrere er der mange positive ting, der kan sættes ord på, og det bliver gjort, men der er også vanskelige emner, der skal tages fat om og følges op på. Der er misforståelser og forkerte opfattelser, der er uheldig opførsel og alvorlige fejl, der skal rettes. Man kommer langt ved at skabe forståelse for en anden retning ved at motivere og

støtte, så retningen holdes, og enden ikke bliver et sort hul.

Der er meget at glædes over og mange at glædes sammen med.

Der skal slides og kæmpes, men der skal også hygges, festes og grines. Midt i sorgen og savnet og besværet skal der være brud:

Spiseaftener, traditionelle fester fra forskellige kulturer med musik og dans og ture for at få gode oplevelser, der giver nyt mod.

I caféen er der hver åbningsdag kaffe/te og brød på bordet.

Netværkshuset har i mange år fået doneret brød. Det spises i huset eller tages med hjem. I det seneste år er der også kommet donationer fra supermarkeder i form af frugt og grønt. Netværksgruppen har gennem alle årene haft en ansat

medarbejder, husvært eller koordinator, som sørger for, at det praktiske fungerer og er en central, altid nærværende figur, der har overblik og er til stede i alle åbningstider, der holder kursen og ved, hvad der skete dagen før. Det er et blækspruttejob, der er med til at holde sammen på det hele, og som er nødvendigt i et så stort hus med mange frivillige og mange besøgende.

Netværksgruppen og Dansk Flygtningehjælp

Netværksgruppen blev ved oprettelsen støttet af Dansk Flygtningehjælps Frivilligafdeling, som Netværksgruppen gennem alle årene siden har været tilknyttet og haft et frugtbart og inspirerende samarbejde med. Frivilligafdelingen stiller konsulenter til rådighed, som vi kan ringe til, hvis vi har brug for vejledning eller gode råd. Der holdes møder, hvor der kan udveksles erfaringer. Der tilbydes kurser om mange sider af det fri-

villige arbejde med flygtninge, om kulturmøde, om sprogræning, om traumatisering. Der er eksperter til rådgivning om juridiske og sociale problemer. Der er medarbejdere, der følger den evindelige række af lovændringer på asyl- og integrationsområdet, og som på en forståelig måde kan gøre rede for indhold og virkning. På frivilligafdelingens hjemmeside kan man søge og få svar på mange spørgsmål. Det er opmuntrende og inspirerende at være en del af en organisation, der agerer så professionelt og dygtigt i verdens konfliktområder.

Netværksgruppen og Gentofte Kommune

Ved Netværksgruppens start i 1998 blev der holdt en række møder mellem repræsentanter fra Gentofte Kommune og Netværksgruppen, hvor vi forsøgte at finde grænsen mellem kommunens forpligtelser i forhold til flygtningene og Net-

værksgruppens frivillige tilbud til samme. Vi fandt ud af, at der ikke kunne trækkes en snorlige grænse, og at der ville være betydelige overlapninger.

Vi blev alle klogere på flygtningearbejdet og på hinanden. Vi blev også enige om at gøre hinanden opmærksomme på påtrængende opgaver, der ikke var løst eller glemte, og når der var flygtninge, der havde hårdt brug for støtte og hjælp fra begge sider. Disse aftaler fra begyndelsen har holdt og udviklet sig gennem alle årene og er blevet til et fint samarbejde mellem Netværksgruppen og stort set alle afdelinger på Rådhuset.

Det er i særlig grad området for job og ydelser, der har med flygtningene at gøre. Her tages imod flygtningene, her anvises boliger, her udbetales penge, her skaffes

Flygtninge kommer frivilligt til Netværksgruppen. Det er ikke noget, de skal, og der er ingen kontrol. De tager aktivt del i de mange aktiviteter i Netværks-huset.

Kvindeprojektet, der opstod tidligt i Netværkshusets levetid, er fortrinsvis udviklet af indvandrerkvinderne selv. Kvinderne har selv lagt linjen støttet af frivillige med dansk baggrund.

praktik og arbejde. Når modtagegruppen orienterer flygtningene ved ankomsten, gør den opmærksom på Netværksgruppen, og hvad den kan tilbyde. Hvis flygtningene ønsker det, får Netværksgruppen navn, adresse og telefonnummer. Ofte tager modtagegruppen de nye borgere med til Netværkshuset. Modtagegruppen har åben konsultation to gange to timer om ugen i Netværkshuset, hvor de er klar til at svare på spørgsmål og vejlede i forhold til kommunen. Den samme ordning er der også med Job- og Ydelsescentret, som stiller med to medarbejdere i to timer en gang om ugen.

Netværksgruppen har gennem alle årene samarbejdet med kulturafdelingen om Gentofte Kultur & Festdage og GentofteNatten.

Netværksgruppen stiller op med arrangementer, der præsenterer flygtningenes kultur. Kommunen er for mangfoldighedens skyld meget interesseret i Netværksgruppens medvirken og støtter praktisk og økonomisk.

Når kommunen indbyder borgerne til orientering om, hvordan den praktisk håndterer forpligtelserne vedrørende modtagelse af flygtninge, bliver Netværksgruppen inviteret til at orientere om det arbejde, Netværksgruppen laver. Både kommunens ansatte og de frivillige er indstillet på, at de henvendelser, der rettes til hinanden

vedrørende flygtningearbejdet, skal være velovervejede og gerne føre til konstruktive aftaler til gavn for de personer eller projekter, det drejer sig om.

I Integrationsrådet, der oprettedes i 1998, tages diskussionen med politikerne om kommunens indsats på flygtningeområdet.

Gentofte Kommune støtter Netværksgruppen efter ansøgning i henhold til paragraf 15 i Lov om Social bistand. I 2017 med 330.000 kr. Kommunen stiller Netværks- huset til rådighed med de årlige udgifter til el, varme og vand betalt. Kommunen betaler også husvær- tens løn. Netværksgruppen kvitte- rer med at aflægge regnskab for, hvordan pengene er brugt og be- retning om, hvad der er kommet ud af dem.

Fra 1999 til 2015 bestod Netværks- huset af øverste etage i Ericavej nr. 149. Fra 2016 fik Netværksgruppen også stillet underetagen til rådigh- ed, dels fordi den blev ledig, og dels fordi vi havde vanskeligt ved at rumme de mange flygtninge på den plads, vi havde.

De frivillige

Netværksgruppen har gennem årene haft mange frivillige med- lemmer, der over kortere eller længere tid har ydet en meget engageret indsats. Det er menne- sker i alle aldre med vidt forskel- lige uddannelser, fra vidt forskel- lige jobs og med mange forskellige erfaringer. De har meldt sig i Netværksgruppen for at være med til at hjælpe vore nye medborgere i gang og få dem til at fungere her. Det har været og er en fantastisk

ressource at sætte ind i integra- tionsarbejdet.

Det blev sagt i en tale i begyndel- sen af Netværksgruppens levetid, at frivillige vil gerne både bestem- me og ledes. Det er nok nogen- lunde præcist ramt. De er engage- rede og vil have, at der overordnet er styr på tingene, men vil gerne være med til at definere arbejdet. Det betyder, at det er vigtigt at lytte til de frivilliges idéer og være villig til at afprøve dem. Den kends- gerning er med til at forklare, hvorfor der er opstået så mange projekter i Netværksgruppen.

Det har været vigtigt for Netværks- gruppens udvikling, at mange er gået fra at være brugere til at være aktive frivillige med deres erfarin- ger som flygtninge og kendskab til de kulturer, der kommer i huset. De har været med til at give en dybere forståelse for de nyankom- nes behov og opbygge tillid til det, vi som danskere tilbyder, de har fungeret som dygtige tolke og er med til hurtigt at inddrage nye borgere i fællesskabet.

Netværksgruppen var fra starten tænkt som en station på vejen for de nye medborgere. Et sted, der med årene ville overflødiggøre sig selv, når alle danskere blev indstil- let på at tage sig af deres nye na- boer – og måske ville Verden også blive fredeligere, så det ikke ville være nødvendigt at flygte. Det ser ud til, at der går en rum tid, inden disse tanker kan blive virkelighed.

Netværksgruppens projekter

Netværksgruppen har haft og har mange vigtige projekter, der fun- gerer rundt om sprogindlæringen,

lektiehjælpen, oplysningen om samfundet og hjælpen til at finde arbejde. Alle projekterne støtter direkte eller indirekte hovedlin- jen. Nogle af de opståede projekter har en tidsbegrænsning og slutter, mens andre fortsætter og bliver en fast del af det hele.

Her nævnes i flæng: Kvindemøder, svømning for kvinder, ældreklub, drengefodbold, projekt for udsatte voksne unge, kulturprojekter, som- merture med børnefamilier, yoga, sundhedsprojekter, cykelprojekter, fisketure på Øresund, tøj- og mø- bellager.

De stærke nedskæringer i integra- tionsydelsen de seneste år er såle- des årsagen til etableringen af Tøj- og skolageret i Netværkshuset, hvor flygtningene kan blive ekvipe- ret, og møbellageret »Startbiksen« i »Det grå Pakhus« i Teglgårdsparken, der er oprettet sammen med Venligboerne og med kommunens hjælp til lokaler. Her kan danske familier aflevere ting, de har i over- skud: møbler, køkkengrej, elektro- nik, legetøj, og flygtningene kan komme og hente noget af det, de skal bruge for at etablere sig i deres tildelte bolig. I følgende afsnit beskrives to store projekter.

Kvindeprojektet

Kvindeprojektet, der opstod tidligt i Netværkshusets levetid, er for- trinsvis udviklet af indvandrer- kvinderne selv. De har lagt linjen støttet af frivillige med dansk bag- grund. Tankegangen er, at kvin- derne er nøglen til familiens inte- gration, de får hverdagen til at fun- gere. De opdrager børnene, følger skolegangen. De er ofte styrende i

hjemmet i langt højere grad end manden og forekommer ikke specielt undertrykte, som danske debattører går ud fra, når der diskuteres tørklæder og kvindeundertrykkelse.

Kvindeprojektet begyndte med kurser for kvinderne om danske samfundsforhold og danske kvinders forhold. Ud af denne begyndelse oprettedes foreningen »Verdens kvinder i Gentofte«, der arrangerer kvindeaftner fire-fem gange om året. Disse aftner eller eftermiddage begynder som regel med et let og sundt måltid og har derefter oplæg og samtaler om emner, der er aktuelle eller vigtige. Det kan fx være børneopdragelse, børnehave/skole, sygdomme og kriminalitet.

Samtalen kvinderne imellem er vigtig, ligesom det er vigtigt at skabe netværk på tværs af alder og etnicitet. Sandsynligvis bliver mændene også ind imellem debatteret. Møderne slutter altid med glad musik og dans.

Kvindemøderne er attraktive og velbesøgte.

Cykelprojektet

Cykelprojektet begyndte helt tilbage omkring år 2000 med cykelundervisning for kvinder fra Irak og Afghanistan. Da kvinderne ikke havde råd til at købe en cykel, forærede vi dem en. Kvindernes mænd ville hellere bruge penge på en brugt bil end på cykler til deres koner. Det var lidt meningsløst

at lære dem at cykle, når de ikke efterfølgende kunne udnytte det, de havde lært. Efter en del år begyndte der at komme både kvinder og mænd, der ville lære at cykle. De lærte det forbavsende hurtigt. De kunne faktisk cykle i forvejen. De indskrev sig til undervisning for at få en cykel. Vi købte dengang cyklerne på politiauktioner. Det blev temmelig dyrt først at betale for en havareret cykel og dernæst betale for at få den

sat i stand. Vi skrev derfor en lille artikel i lokalavisen »Villabyerne«, hvor vi forklarede situationen og spurgte, om der måske var borgere, der havde cykler stående, som ikke blev brugt.

Det gav pote. Cyklerne strømmede til.

Sammen med fingernemme frivillige og flygtninge blev de bedste sat i stand. Til de vanskeligere tilfælde måtte vi søge hjælp på nærliggende cykelværksteder. Vi arbejdede hårdt for at opbygge et lager, så der var cykler at tage af. Vi havde ved en påskeferies begyndelse omkring 50 cykler stående i gården låst godt sammen med stålwirer. Da vi kom tilbage efter ferien, var alle cyklerne væk. Da gentofteborgerne læste det i politirapporten, væltede det ind med brugte cykler.

Siden dengang er cyklerne kommet i en lind strøm. Det er blevet et projekt, store dele af kommunen deltager i. Det glæder tidligere ejere at se deres aflagte cykler komme susende med en ny borger på sadlen. Vi måtte leje en container, og siden er cykelværkstedet kommet til, så alt kan være inden døre. I øjeblikket har vi en dygtig cykelmekaniker og en medhjælper, der arbejder i alle åbningstider med at istandgøre og tilpasse cykler til alle aldersgrupper. I 2016 udleverede vi 220 istandgjorte cykler med lås, lys og cykelhjelm. I 2016 støttede Tryk-Fonden projektet med 115.000 kr. og 200 cykelhelme.

Det er et godt projekt, der giver flygtningene gratis transport og sundhedsfremmende motion på samme tid.

Det har været vigtigt for Netværksgruppens udvikling, at mange er gået fra at være brugere til at være aktive frivillige med deres erfaringer som flygtninge og kendskab til de kulturer, der kommer i huset. De frivilliges deltagelse i aktiviteterne er vigtig.

Flygtningene og de frivillige

Flygtninge kommer frivilligt til Netværksgruppen. Det er ikke noget, de skal, og der er ingen kontrol. Vi går ud fra, at det har betydning for dem at komme, når de møder op dag efter dag så talstærkt, som de gør. Antallet af flygtninge, der besøger Netværkshuset, står i forhold til antallet af flygtninge, der kommer til Gentofte Kommune. Op gennem nullerne, hvor der ikke kom så mange, kunne man regne med 40-50 besøgende i den daglige åbningstid. Siden antallet af asylansøgere er steget de seneste år, er antallet af besøgende pr. dag i Netværkshusets åbningstid oppe på omkring 100.

Arbejder en frivillig kontinuerligt med at lære en flygtning dansk, mærkes fremskridtet, og begge parter oplever, at de kan tale sammen. Hjælper man en flygtning

med et problem, og problemet løses, er det jo bevis for, at opgaven er lykkedes. Går flygtningene glade hjem fra en tur eller en fest, oplever man som frivillig, at indsatsen sammen med dem har haft en virkning. Og man kan glædes over, når brugere af Netværkshuset i interviews udtaler sig positivt om det arbejde, Netværkshusets frivillige udfører.

“ »Jeg er meget taknemmelig for den hjælp, jeg har fået. Det var her, jeg lærte sproget, det var her, jeg snakkede med danskere og fik forståelsen af det samfund, jeg var kommet til.

»Det var fantastisk for os at kunne komme her, både fordi vi lærte dansk, men også fordi vi kunne være sammen med andre mennesker. Vi havde ikke ressourcer og

mulighed for at gå ud andre steder.

»Det gør en stor forskel, at jeg ikke føler, at jeg presser på for at få hjælp. De frivillige gør det med glæde. Mange ting ville have været svært, hvis jeg ikke havde haft Netværkshuset. Det er blevet en tryk base og et andet hjem.

Gennem de snart 20 år Netværksgruppen har eksisteret, er mange flygtninge kommet forbi Netværkshuset. Måske ikke alle flygtninge, der er visiteret til Gentofte Kommune, men en stor del af dem plus mange fra andre kommuner. De har udnyttet huset til at komme videre og kikker forbi en gang imellem og fortæller, hvordan det går.

Andre forsvinder helt og finder andre sammenhænge og fællesskaber.

FREMTIDEN K

Danmark åbner mange *muligheder* for mig

– lyder det fra den 31-årige syrer Hatem Aboud

Af Annemarie Balle,
formand for
Folkevirke

Det var tilfældighedernes spil, som i december for to år siden bragte den 31-årige syrer Hatem Aboud til Danmark. Han kom som en af de sidste i den store bølge af flygtninge. Han havde da været længe undervejs.

Hans tanker om flugt fra Syrien startede et halvt års tid før. Han boede dengang i Syriens hoved-

stad Damaskus og var færdiguddannet som stærkstrømsingeniør. Han blev indkaldt til militærtjeneste, men ønskede ikke at kæmpe for et styre, han var meget imod. Han rejste derfor til Tyrkiet, hvor han fik en hård medfart af politiet og blev fængslet i to måneder for derefter at blive sendt retur til Syrien. Selv om Hatem Aboud er sunni-muslim og dermed tilhører majoriteten blandt muslimer i Syrien, så blev han forfulgt af det syriske politi og måtte flygte.

Hatem Aboud har brødre i henholdsvis Norge og Tyskland, så han besluttede sig for at ville

flygte til Norge. Han tog en rute op gennem Europa med både bus og tog, inden han tog færgen fra Tyskland til Sverige for så at ville rejse videre til Norge. Det lykkedes så ikke, så han havde kun mulighed for at tage toget videre til Danmark.

En beslutning, som han i dag er meget glad for. Hatem Aboud kendte kun meget lidt til Dan-

Hatem Aboud.

mark, før han ankom. Dog vidste han, at det var et godt sted at arbejde som ingeniør.

»Jeg overvejede Tyskland, hvor min bror arbejder som læge. For mig står Tyskland som 'Mother of Europe', men Danmark er et rigtig godt sted for mig. Et sted, hvor man fornemmer, at der er demokrati.

Desuden har de mange frivillige gjort et stort arbejde for, at jeg skulle falde godt til i Danmark, fortæller Hatem Aboud.

Mit første møde med frivillige var, da jeg ankom til Danmark med tog til Hovedbanegården. Her gik jeg hen til et modtagecenter, som blev drevet af Røde Kors, hvor frivillige hjalp mig med at komme i kontakt med politiet og få søgt om asyl.

Efter et par dage i Sandholmlejren blev jeg sendt til et modtagecenter i Sønderborg, hvor jeg boede i seks måneder, mens min asylansøgning blev behandlet.

I den periode lærte jeg at tale først engelsk og senere dansk«.

Frivilliges hjælp

»Jeg syntes, at der var så mange frivillige, som havde hjulpet mig, så jeg meldte mig som frivillig hjælper på Gråsten Skole. Her kunne jeg hjælpe eleverne med fysik, kemi og engelsk. Det var jeg meget glad for at kunne gøre.

Efter at jeg fik opholdstilladelse i to år her i Danmark, fik jeg mulighed for at flytte til 'Lykkens Gave' i Lyngby-Taarbæk Kommune. Det er et tidligere psykiatrisk plejehjem i Lyngby, så indretningen er god med 31 værelser, så man har sit eget sted at være. Der er store samlings-sale, hvor man kan spise sammen«.

Vej ind på arbejdsmarkedet

Valget af Gentofte skyldes, at Hatem Abouds sagsbehandler opfordrede ham til at sende sit cv til DTU. På DTU fandt man hans faglige baggrund god, da hans uddannelse umiddelbart kunne bruges her i Danmark. Han blev i første omgang ansat i praktik i tre måneder og er nu fortsat i den særlige integrationsgrunduddannelse.

DTU passer Hatem Aboud rigtig godt, da han har kontakt til PHD-studerende, hvor sproget er engelsk, mens han med sine kolleger taler dansk.

Når Hatem Aboud ser lidt længere ud i fremtiden, så håber han på at få mulighed for at tage en master på DTU. Det er en uddannelse, som tager tre år, så det er lidt problematisk i forhold til, at han i første omgang kun har fået en opholdstilladelse på to år.

Men han arbejder på det og er meget glad for at kunne drøfte sine muligheder med de frivillige kontakter, han har inden for både Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp. Ja, Hatem Aboud er blevet så begejstret for de frivilliges indsats over for ham, at han nu selv er blevet frivillig i Røde Kors-foreningen »Venner viser vej«. Her hjælper han med at byde nye flygtninge velkommen til Danmark – giver dem gode råd og hjælper dem med at finde sig tilrette i deres nye hjemland.

Dansk demokrati

Hatem Aboud kan bl.a. fortælle dem om et dansk demokrati, hvor man må sige sin mening uden at frygte politiet.

»Når man kommer fra et diktatur, er man vokset op med en viden om, at det er bedst ikke at sige noget. Det er en stor omstilling at komme til et land og få at vide, at man gerne må sige sin mening. At man kan tale frit og diskutere alle emner uden at skulle frygte for sit liv.

Men selv om jeg ved det, så kan jeg stadig tage mig i at blive bange, når jeg ser politiet. Jeg har haft så mange dårlige oplevelser med politiet i både Syrien og Tyrkiet, at den frygt sidder dybt i mig.

Jeg har også skullet vænne mig til et andet gadebillede. Her ser man stort set ingen kvinder på gaden i dagtimerne, og det skyldes jo, at mere end 80 procent af de danske kvinder er ude på arbejdsmarkedet. I Syrien er det kun omkring halvdelen af kvinderne, som har et arbejde uden for hjemmet – typisk på skoler og hospitaler«.

Dansk foreningsliv

En af de ting, som Hatem Aboud har haft lidt svært ved at orientere sig om, er det danske fritidsliv.

»I Syrien har man ikke et foreningsliv som det danske. Det er svært at finde rundt i det system, som ikke lige ligger inden for sagsbehandlerens område med bl.a. lovgivningen.

Jeg kunne godt tænke mig at møde danskere i min fritid, men har ikke lyst til at dyrke sport«.

Hatem Aboud spillede en del skak i Syrien, så han er på udkig efter en klub, hvor han kan dyrke den interesse og også ad den vej komme ind i det danske samfund og få danske venner.

Vi skal være sammen i *lighed* – ikke enshed

– sådan lyder det fra to frivillige i Lyngby

Af Annemarie Balle,
formand for Folkevirke

To af de mange frivillige i Lyngby, som arbejder meget engageret med flygtninge, er pastor emeritus Leif Bork Hansen og leder af *LyngbyGuiderne*, Ruth Jensen.

De har valgt forskellige indfaldsvinkler, men er dog meget enige om, at det er afgørende for sammenhængskraften i det danske samfund, at vi behandler alle mennesker lige – ikke ens, betoner de. De arbejder begge ud fra, at det er vigtigt, at vi lærer at leve sammen med hinandens forskelligheder.

»Tiden, hvor man dyrkede ensartethed, er definitivt forbi, og det bliver vi nødt til at acceptere«.

De er også enige om, at mange danskere ikke ved, hvad de står for, selv om der tales meget om danske værdier. Derimod ved flygtningene præcist, hvad de står for, og de er klar over deres værdier.

Derfor er det vigtigt, at vi alle – børn som voksne – lærer de demokratiske værdier bedre at kende.

Ruth Jensen tilføjer, at kommunen gør et stort arbejde for at sikre en god integration, men der gives så mange informationer, så det kan være svært for den nyankomne at få overblikket og huske det hele, selv om der naturligvis tolkes til møderne. Her kan frivillige gå ind

og støtte og hjælpe med at forklare, hvad der skal ske i den nærmeste fremtid og dermed være med til at skabe større tryghed for flygtningen. Og det drejer sig ikke kun om den tryghed, man får, når man får et sted at bo.

Også skolerne gør et stort arbejde, men også det skal suppleres med en viden om andre dele af samfundet. Leif Bork Hansen tilføjer, at flygtningene netop står med mange problemer, når de kommer – bl.a. det, at de kan blive skilt fra deres børn eller ægtefælle og uvisheden om, hvorvidt ægtefællen også får lov til at blive i landet.

»Men uanset den aktuelle situation, så er det vigtigt, at vi behandler alle som levende mennesker. Når man ser mennesker i havsnød, så hjælper man og spørger ikke først, hvem de er. Hvis man behandler sine medmennesker som mennesker, så kommer resten nok også.

Her kan man tænke på pave Frans' ord til flygtningene. Han sagde 'Tilgiv mig – I flygtninge er ikke en byrde. I er en gave'«.

Leif Bork Hansen betoner flere gange, at det er vigtigt, at vi lærer at leve sammen med hinandens forskelligheder.

»Vi skal være sammen i lighed – ikke i enshed. Kun på den måde kan vi nå hinanden og leve sammen på lige vilkår«.

Ruth Jensen bakker op om holdningen og tilføjer, at de holdninger ikke kun er møntet på danskere, for hun oplever ofte, at integration er sværere grupperne imellem end mellem etniske danskere og flygtningene.

»Derfor er det vigtigt for os alle, at vi husker den indbyrdes respekt og hele tiden tænker på lighed for derved også at få ført tankerne ud i sine handlinger«.

Enshed, nej tak

»Men«, lyder det fra Leif Bork Hansen, »det er også vigtigt, at vi får gjort op med en dansk opfattelse af en ensartethed. Vi må indse, at Danmark er blevet et multireligiøst samfund«.

»Ja«, tilføjer han, »måske skulle vi tage skridtet fuldt ud og erkende, at vi skal ændre Dannebrog ved at fjerne korset i vores nationalflag. Vi må tænke på Hall Kochs ord om, at demokrati kendes på, hvordan man behandler sine mindretal«.

Ruth Jensen tilføjer, at det danske samfund i de senere år har udviklet sig i en ny retning, og det bliver danskerne nødt til at vænne sig til. Tiden kan ikke skrues tilbage.

»Vi må blive bedre til at respektere hinandens forskelligheder og dermed også lære af hinanden. På den måde kan vi alle udvikle os til at blive mere multikulturelle og der-

med blive bedre til at navigere i samfundet».

Leif Bork Hansen nævner, at viden om hinandens kulturer er med til at sikre, at man bedre kan respektere hinandens livsværdier.

»Når man træder ind i et muslimsk hjem, så tager man altid skoene af. Af respekt for de muslimske livsværdier. Når jeg taler om respekt, så gælder det både de store og små ting i livet. Vi må lære at blive bedre

til at acceptere minoriteterne. Hvis vi ikke gør det, risikerer vi at ende i en sprængfarlig situation.

Men lige nu, så synes jeg, at det trækker meget ud med denne brede accept«, siger Leif Bork Hansen.

Ruth Jensen:

Det giver mening at hjælpe andre

Ruth Jensen har gennem de seneste år været leder af *Lyngby-Guiderne*, som er en frivillighedsgruppe organiseret under Dansk Flygtningehjælp. Gruppen består af engagerede borgere, som hjælper og støtter flygtninge og indvandrere med at blive integre-

ret i Lyngby-Taarbæk Kommune. Gruppen har bl.a. etableret både en pige- og en drengeklub, formidler kontakt til sports- og fritidsklubber m.v. og har Åbent Hus-Café hver mandag med sprogtræning, lektiehjælp og hverdagsrådgivning.

»Vi lærer også vore brugere at begå sig i det danske samfund og opleve steder og naturen, så de senere selv kan navigere i samfundet.

For mig giver det mening at være med til at hjælpe flygtninge og indvandrere til at finde en plads i det danske samfund. Måske skyldes mit ønske om at hjælpe min opvækst-

Jeg er vokset op i en stor familie, hvor vi altid hjalp hinanden.

Dertil kom, at jeg var nysgerrig og gerne ville vide, hvem flygtningene og indvandrerne var.

Desuden lærer jeg også noget om andre fremmede kulturer.

Min tilgang var i begyndelsen måske lidt naiv, da jeg troede, at de ville rejse hjem igen. Men det gør de jo ikke – de ønsker at blive i Danmark, og de fleste er her da også endnu«.

Leif Bork Hansen:

Arbejder for demokratiske rettigheder for alle

Leif Bork Hansen har siden begyndelsen af 1990'erne haft kontakt med flygtninge. Det startede lidt tilfældigt med en episode, som siden blev meget omtalt i pressen. En juleaften, hvor der sad en gruppe bosniske flygtninge i Lyngby kirke, hvor Leif Bork Hansen var sognepræst.

»Den aften ændrede mit liv«, siger Leif Bork Hansen.

»De bad mig om hjælp til ikke blot at blive reduceret til et flygtningenummer. De ønskede at blive set som mennesker – og så ønskede de at få deres børn i skole. Det ønske var enormt vigtigt for dem, så jeg gik ind og hjalp dem, så deres børn

kunne komme til at gå i en privat skole uden statsstøtte. På den måde løste problemet sig hurtigere.

Næste bølge af flygtninge kom fra Østslavonien.

For mig gav det mening at engagere mig i arbejdet med at hjælpe flygtninge til at opnå deres demokratiske rettigheder. Jeg prøvede på det ad demokratisk vej, men det mislykkedes, så i stedet måtte jeg skjule de 29 flygtninge. Hermed påtog jeg mig et ansvar. Ansvar var mit alene.

Opgaven var stor og så også umulig ud, men efter et par år så kom hjælpen fra en helt uventet side. I forbindelse med et politisk forlig med Færøerne kom der en passus ind i aftalen om, at flygtningene kunne blive ansat i den færøske fiskeindustri. Det blev de så – og med stor succes. Jeg har kontakt

med flere af dem, og de bor stadig på Færøerne, og enkelte er blevet gift med færøske piger, så det er alt sammen gået rigtig godt«.

Leif Bork Hansen er i dag meget aktiv inden for gruppen

»Bedsteforældre for asyl«, hvor han bl.a. følger enkeltsager og kan gå ind de steder, hvor advokaterne ikke har tid til at fordybe sig.

»Dertil kommer, at jeg er god til at skrive breve til bl.a. myndighederne og kender forholdene, så jeg ved, hvor man skal henvende sig«.

Sådan blev jeg *dansker*

Af Annemarie Balle,
formand for Folkevirke

Det lå bestemt ikke i kortene, at den algeriskfødte Louiza Korkaz skulle blive dansker. Hun er født i Algeriet i landets tredjestørste by med omkring 8 millioner indbyggere.

Hun blev født under den væbnede konflikt med Frankrig og voksede op i en familie som en ud af syv børn.

Trods krigen husker hun sin barndom som god og med mange glade minder.

Men det ændrede sig brat, da hun var 16 år. En dag kom hendes onkel – hendes mors fætter – på besøg hos familien og sagde, at han ville giftes med Louiza. Han var 22 år ældre end Louiza Korkaz. »I min kultur er det umuligt at sige nej, når en nær slægtning frier, så min forældre havde ingen mulighed for at afslå. Det eneste, som min far kunne gøre, var at sige, at jeg først kunne blive gift, når jeg var færdig med skolen. Det var jeg fire år senere.

Da jeg var født under krigen, blev jeg på fødselsattesten noteret to år ældre, end jeg rent faktisk var. Så i realiteten var jeg blot 14 år, da jeg blev forlovet, og 16 år da jeg blev gift.

Min onkel boede i Danmark, så det blev aftalt, at jeg skulle rejse til Danmark, når jeg var færdig med skolen. Trods pres gav min far sig ikke på det punkt – det var nok også det eneste gode, han gjorde

for mig i den situation«, lyder det fra Louiza Korkaz.

Familien kendte ikke så meget til onklens liv ud over, at han fortalte, at han levede et godt liv i Danmark.

Louiza Korkaz.

Det skulle så vise sig ikke helt at holde stik. Onklen havde tidligere været gift med en norsk kvinde og levede et noget udsvævende liv med mange, meget unge piger og meget spiritus.

Den virkelighed kom Louiza Korkaz op til som 18-årig. Hun blev hentet i lufthavnen og var meget forundret over både den kolde vinter og en hovedstad så lille som København. Hun havde forestillet sig en by noget større end den, hun kom fra. For hende lignede København en lille landsby.

Ingen hjælp

»Men det var den mindste overraskelse. Da jeg kom dengang for 39 år siden, så ankom jeg blot som en – på papiret – 18-årig pige, der

netop var blevet gift. Jeg kendte ingen, og der var ingen form for hjælp til indslusning i det danske samfund.

Jeg kom til at bo i en lille lejlighed – et værelse plus køkken og toilet.

Jeg var helt mig selv og meget alene, da min mand som regel gik i byen.

Mit held var måske, at jeg foruden arabisk også talte fransk, så jeg kunne tale med nogle her i Danmark.

Men jeg forstod ikke det samfund, jeg var kommet til. Der var bl.a. en dame i den ejendom, hvor vi boede, som flere gange forsøgte at byde mig velkommen. Men hun så så fremmed ud – var kraftig, havde et mægtigt hår og gik med træsko. Når hun ringede på døren, så gemte jeg mig og var helt stille. Når jeg skulle gå ud, så lyttede jeg altid nøje efter, om hun gik på trappen, før jeg åbnede døren. Så jeg fik ikke kontakt med andre i den første tid.

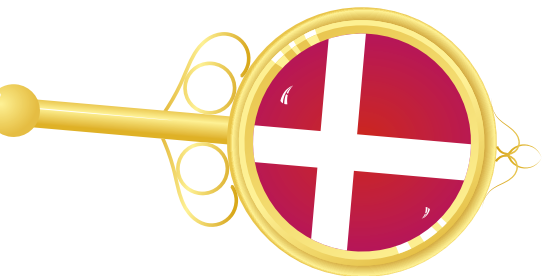
Efter et par måneder fik jeg kontakt til en arabisk børnehave og skole, hvor de havde brug for en, der kunne undervise og være medhjælper på deltid.

Min mand accepterede det. Han skulle blot vide, hvor jeg var, så var det i orden.

Jeg fandt også ud af, at jeg kunne gå på et AOF-kursus og lære dansk, ligesom jeg kunne gå til syning om aftenen. De kurser gav mig et frirum, som jeg havde stærkt brug

for, fordi min mand var så meget væk. Ja, jeg så ham stort set kun, hvis han havde brug for mig eller skulle kontrollere mig. Så var det, at han kunne blive meget vred på mig«.

Nøglen til Danmark

»Jeg opdagede hurtigt, at dansk-kurserne kunne blive min nøgle til det danske samfund – og sådan tror jeg stadig, at det er.

Men dengang blev der ikke stillet krav til mig. Jeg kom herop i forbindelse med et ægteskab, så ingen myndigheder blandede sig.

Havde jeg fået en anden modtagelse i det danske samfund, så tror jeg, at det ville have ændret meget for mig. Så havde jeg fra starten kunnet få et ordentligt liv. Men der gik mange år, hvor jeg havde et dårligt ægteskab med megen vold og usikkerhed for både mig selv og mine børn«.

Min vej ind på arbejdsmarkedet

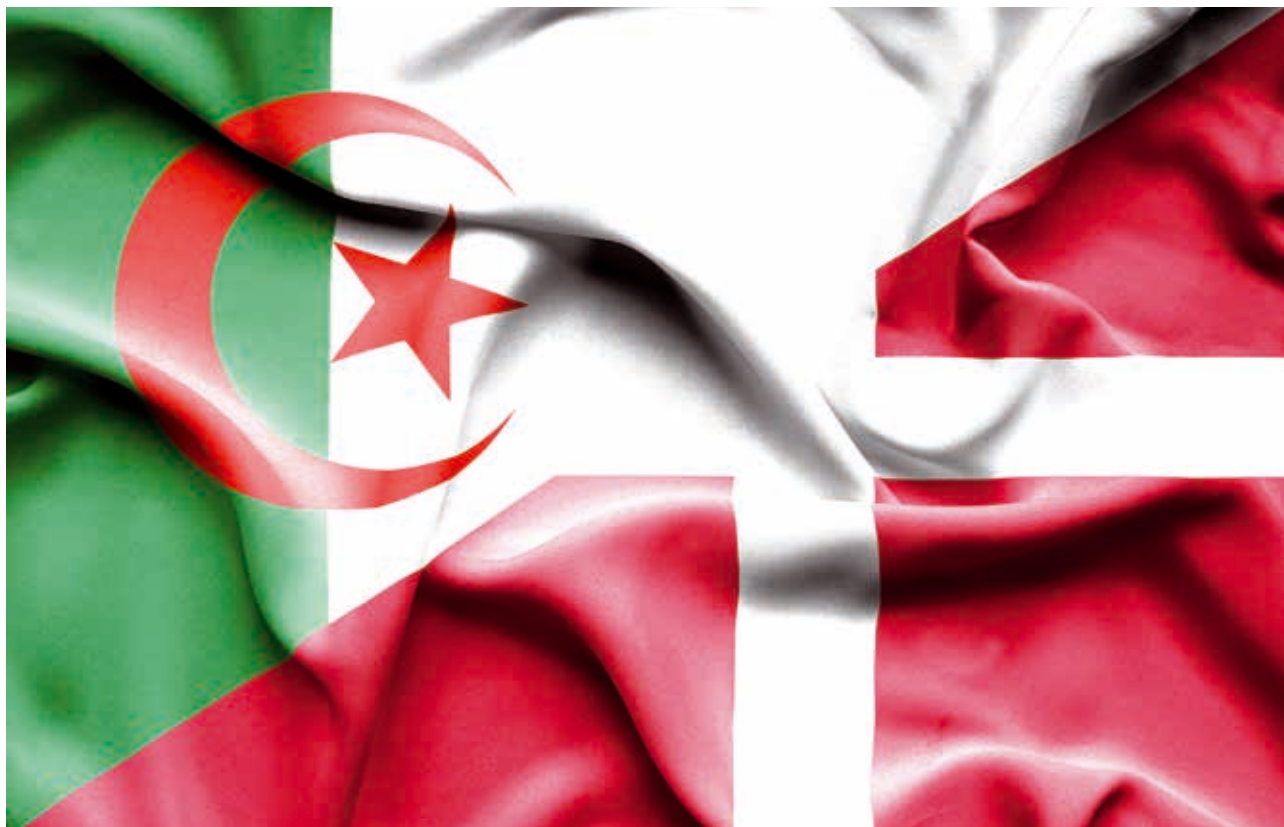
»Efter min start i den arabiske børnehave kom jeg langsomt ind på arbejdsmarkedet – først som pædagogmedhjælper og pædagog, siden som tolk, hvor jeg kom tæt ind på livet af andre arabisk- og fransktalende her i Danmark. Jeg var bl.a. tolk på et krisecenter i et år, men lagde også her et camouflageflaget ud over mit eget liv. Jeg fortalte ingen om mine personlige problemer.

Jeg begyndte så småt at overveje at forsvinde med mine børn, men mulighederne var små. Hele min løn blev sat ind på min mands bankkonto, og han udleverede blot få penge til mig.

Efterhånden eskalerede volden og hans misbrug. Dertil kom, at jeg ikke havde set min familie i Algeriet i ti år, da jeg ikke kunne skaffe penge til min rejse. Det stod derfor klart, at der måtte ske en forandring.

Jeg tog en beslutning om, at jeg ville skilles.

Det kunne ikke nytte noget at tale med ham om det, så i stedet valgte jeg at oprette en bankkonto i mit eget navn. Den første gang, min løn skulle gå ind, blev det selvfølgelig opdaget, og jeg var klar til at flygte ud af lejligheden med mine børn. Jeg kunne bo i en venindes

lejlighed, mens hun var ude at rejse. Tre uger efter fik jeg en lejlighed i Vanløse.

Min mand ringede til min familie og fortalte, at jeg var flyttet sammen med en anden mand og havde bragt skam over familien.

Jeg fik talt med min forældre og forklaret sammenhængen, så den del af hans plan lykkedes heldigvis ikke.

Jeg besluttede mig for en uddannelse som medicinsk tolk og familiekonsulent og forberedte mig ved først at læse klassisk arabisk på Københavns Universitet, da jeg i Algeriet havde lært en dialekt af arabisk«.

Etniske netværk

»Da jeg fik en lejlighed i Vanløse besluttede jeg mig for at danne et mødested for ikke-danske kvinder – Mødestedet Grøndal. Her arrangerer jeg en lang række kurser og aktiviteter, ligesom jeg ofte fungerer som både tolk, psykolog og hjælper i det danske samfund.

Men min måde at komme ind i det danske samfund har været helt tilfældig – og har bestemt ikke været let. Jeg har ikke haft nogle rollemodeller.

Men det er helt sikkert, at jeg har lært meget, og at mine erfaringer kan komme andre til gode«.

Stil krav

Louiza Korkaz er ikke tilfreds med den måde, som det danske samfund i dag byder sine nye medborgere velkommen.

»De får godt nok et sted at bo og nogle penge at leve for. Men, der bliver ikke stillet krav. Det er vig-

tigt, at man stiller krav og bl.a. får afdækket hvilke behov, de nye borgere har, og hvad det er, de vil. Man skal også være god til at lytte og forstå, hvad det er for problemer, de har.

Det danske samfund gør i stigende grad brug af frivillige og danske mentorer, som vil nydanskerne alt det bedste«.

»Men«, lyder det fra Louiza Korkaz, »de gode viljer alene gør det ikke. Det er super at have en dansk mentor, som kan være en god støtte. Men både de frivillige og mentorerne skal være stærke psykisk og have en solid faglig viden. Kun med en høj faglighed kan de blive til rigtige og værdifulde støttepersoner«.

Giv løn til mentorerne

»Jeg tror, at vejen fremad er vidende mentorer, som får løn. De kan bryde den onde cirkel og kan komme med langt større autoritet end frivillige.

Mange af nydanskerne sætter desuden pris på at vide, hvor mentoren kommer fra. Hvis det er en frivillig, så kan vedkommende jo kun nævne en adresse eller en frivillig forening. Det får mange til at svare, at hvad kommer sådan en og blander sig i deres liv for. Det er ikke noget, som kommer andre ved. Eller også svarer de, at de har det godt og ikke ønsker, at andre blander sig i deres liv.

De svar har jeg selv fået, da jeg på et tidspunkt via min forening forsøgte at hjælpe andre kvinder. Det var meget ubehageligt og blev så slemt, at jeg desværre måtte opgive projektet.

Derfor synes jeg, at det danske samfund kun tager skridtet halvt ved at tilbyde den frivillige og ulønnede hjælp. Populært sagt kan man sige, at man kan ikke hænge tøj op med en hånd – eller man kan ikke klappe med en hånd. Den 'anden hånd' er det lønnede mentor-arbejde.

Jeg tror, at der stadig er nogle, som ville kunne få det bedre, hvis det danske samfund blandede sig. Alle kan få det bedre – også selv om de er blevet 90 år.

Ja, jeg synes, at vi skal turde blande os, og der er mange håndtag, man kan tage fat i.

Man skal også huske på, at mange to-sprogede børn i dag lever et dobbeltliv – et derhjemme hos forældrene og et andet i skolen.

Også de ældre to-sprogede står over for udfordringer. Mange vælger at blive boende hjemme hos deres børn, så de kan passe dem. Men i realiteten er det sjældent særlig lykkeligt. I de fleste tilfælde skal de aflevere deres pension til børnene, og så skal de passe deres børnebørn og lave mad uden store muligheder for selv at bestemme ret meget.

Mange af dem taler ofte dårligt dansk selv efter mange år i Danmark. Her kunne løsningen så være, at man indrettede fx særlige afsnit på plejehjemmene på samme måde, som man indretter bl.a. demensafsnit. På den måde kunne man let tilgodese deres særlige behov og respektere de særlige ønsker, de måtte have«, lyder rådet fra Louiza Korkaz.

Strandlyst på Langeland.

Folkevirkes Bedsteforældre/Børnebørn-lejr:

Efterårsferie fyldt med herlige oplevelser :)

Sæt allerede nu kryds i kalenderen for **uge 42!**

I år holder Folkevirke sin **Bedsteforældre/Børnebørn-lejr** på en koloni på **Strandlyst på Langeland** i uge 42 – nærmere bestemt fra **mandag den 16. til fredag den 20. oktober.**

Alle ankommer mandag om eftermiddagen og forlader kolonien igen senest kl. 12 om fredagen.

Ugen kommer til at byde på masser af oplevelser og spændende aktiviteter, herunder en udflugt. Alle er fælles om at tilberede nogle lækre retter, som arrangørerne har sikkerhed for, at alle kan lide. Hver familie har eget soverum.

Enhedsprisen for børn og voksne, den dækker overnatning og fortæring hele ugen, er **1.045,- kr.**

Tilmelding hos lejrleder Karen Hallberg på mail:

Hallberg.karen@outlook.dk
senest **den 20. august 2017.**

Depositum på **145,- kr.** pr. person betales ved tilmelding.

Beløbet indsættes i Sydbank, reg. nr. 7031 konto nr. 1099538, mærket BB-lejr.

Sæt **X** i kalenderen

Fællesskab på tværs af alle skel

Efter en spændende formiddag med fokus på Søren Kierkegaard og en hyggelig frokost mødtes folkevirkebrugere fra hele landet til det årlige landsmøde i Kvindernes Bygning.

Birgit von der Recke blev valgt til landsmødets dirigent.

Formand Annemarie Balle lagde ud med at konstatere, at når man læser den samlede, skriftlige årsberetning for Folkevirke, er det tydeligt, at både landsforeningen Folkevirke og Folkevirkes kredse landet over alle har mange aktiviteter. Folkevirkes lokale kredse har arrangeret en lang række spændende møder.

Hun tilføjede, at den skriftlige beretning er gennemsyret af, at Folkevirke opleves som et givende – og forpligtende – fællesskab, som er en stor glæde at være en del af. Folkevirke er et fællesskab på tværs af de begrænsende rammer, som opleves i mange andre sammenhænge. Især på de større møder – regionale møder og dette landsmøde – er der skabt rammer, hvor medlemmerne kan mødes på tværs af kredsene og dermed inspirere hinanden.

I sin mundtlige beretning kom formanden bl.a. ind på de internationale samarbejder, som Folkevirke i stigende grad har dyrket den seneste snes år.

»De folkevirkebrugere, der har engageret sig i de internationale projekter, har haft stort udbytte af samarbejdet med internationale

folkeoplysere. De har her fundet inspiration til nye mødeformer i Danmark og også fået idéer til indhold i nye møder«.

Nydanskere

Et andet fokusområde, som Annemarie Balle kom ind på, var samarbejdet med nydanskere og foreningen Interkulturelt Kvinde Råd, som også har fyldt meget blandt Folkevirkes aktiviteter – og stadigvæk gør det.

»Her i 2017 er Folkevirke gået i gang med at afslutte projektet 'Mangfoldighedens Danmark' – en kulturguide for nydanskere.

I guiden fokuseres på det, som populært sagt står mellem linjerne. Ikke lovgivningen, men bl.a. de forventninger, som danskerne har i hverdagen – omgangsformer, hverdagen på en arbejdsplads, samvær i foreninger og skolehjemssamarbejder. Ud over informationer om disse forhold, en række links, hvor man kan læse mere, rummer kulturguiden også en række forundringsspørgsmål. Noget, som nydanskere undrer sig over, når de kommer til Danmark. Bogen skal foreligge i trykt form på både dansk og engelsk, så den kan præsenteres på Folkemødet på Bornholm«.

I den mundtlige beretning slog Annemarie Balle desuden til lyd for, at de regionale møder genoplives flere steder i landet.

For, som hun pegede på, så er de regionale møder en spændende

aktivitet, hvor flere kredse går sammen om at arrangere et større møde. Det er et godt initiativ, som har eksisteret i mange år. Nogle steder er der lige nu lidt pause, mens Vestegnen, Roskilde og Lyngby gennem flere år på skift har stået bag en flot lørdag i marts måned.

»Det kunne være godt, hvis andre kredse ville genoplive samarbejdet, da de regionale møder er med til at vise, at Folkevirke er mere end ens egen kreds, og at man i et givende fællesskab kan få flere og større oplevelser«.

Fremtiden

Annemarie Balle rundede sin mundtlige beretning af med nogle betragtninger om fremtiden.

Hun nævnte bl.a., at Folkevirke fylder 75 år i 2019 – jubilæumsdatoen er fastlagt til den 2. marts, da det er Folkevirkes officielle stiftelsesdato.

»Der er nedsat et lille jubilæumsudvalg med repræsentanter fra flere kredse. Vi har talt om forskellige muligheder for at markere jubilæet og om, hvad indholdet skal være.

I første omgang har Folkevirkes forretningsudvalg valgt at holde jubilæet på Vartov. Det er en dyr løsning, men også en flot løsning, hvor der kan være både optræden og taler, ligesom vi kan spise til rimelige priser.

Udvalget vil desuden gerne stå bag udgivelsen af en jubilæumsbog og

har også drøftet at få en teaterforestilling, som tager udgangspunkt i Folkevirkes historie og Folkevirkes værdier. Desuden skal der inviteres nogle talere og eventuelt være musikalsk underholdning. Men det er alt sammen noget, der koster penge, så vi må se, hvordan vores ansøgninger om økonomisk tilskud modtages«.

Emma Gad-dag

Et andet, større arrangement, som formanden nævnte, og som også skal planlægges inden længe, er næste års markering af 100 året for udgivelsen af Emma Gads kendte bog »Takt og Tone«.

Kvindernes Bygning står bag en stor festligholdelse den 2. juni. Det skal være en Emma Gad(e)-fest med bl.a. taler, musik og en Emma Gad-kage fra La Glace.

Alle kvindeforeningerne i Kvindernes Bygning inviteres til at

være med og gøre sig synlige på forskellig vis. Her skal Folkevirke i gang med planlægningen.

Annemarie Balle opfordrede interesserede til at melde sig til at være med i planlægningsarbejdet. Interesserede kan blot sende en mail til Folkevirkes kontor – folkevirke@folkevirke.dk

Under den efterfølgende debat lød der rosende ord til Folkevirkes mange aktiviteter og til Folkevirkes kulturtidsskrift »Folkevirke«.

Der var desuden et forslag om at genoplive, at Folkevirkes landsmøde strækker sig over to dage. Forslaget havde bred opbakning, ligesom mange pegede på, at det ville være en fordel, hvis mødet blev lagt på to hverdage.

Der kom også forskellige forslag til, hvordan Folkevirke kan deltage i den fælles Emma Gad-dag næste sommer. Forslag, som et kommende arbejdsudvalg skal drøfte videre.

Valg til forretningsudvalget

På Folkevirkes landsmøde den 22. april skulle der vælges tre ordinære bestyrelsesmedlemmer og to suppleanter.

Jeanne Bau-Madsen, Tove Henriksen og Britta Poulsen blev valgt som ordinære bestyrelsesmedlemmer.

Som første suppleant blev Lene Lund, Herning, genopstillet og valgt.

Som anden suppleant blev Tove Kristensen, Aars, valgt.

For at sikre en god og tæt kontakt til alle Folkevirkes kredse blev det samtidig besluttet, at Folkevirke på Vestegnen kan sende en observatør til bestyrelsesmøderne. Denne observatør er endnu ikke udpeget.

Et kig mod et udsnit af deltagerne i Folkevirkes landsmøde, som i år blev holdt på Folkevirke i København. På mødet blev en række visionære temaer debatteret.

Peter Hyldekjær fortalte engageret og meget vidende om Søren Kierkegaard liv og forfatterskab.

Folkevirkes landsmøde '17:

I Kierkegaards fodspor

Som optakt til Folkevirkes landsmøde havde Folkevirke inviteret til en litterær rundtur med Søren Kierkegaard som overordnet tema. Alle deltagerne mødtes en blæsende forårsdag, hvor pensioneret bibliotekar Peter Hyldekjær bød velkommen til en litterær vandring i det indre København. I løbet af formiddagen ville Peter Hyldekjær give deltagerne et levende indblik i Søren Kierkegaards liv i det gamle København og fortælle om, hvordan hans liv bliver afspejlet i hans litteratur.

Turen gav et spændende indblik i Søren Kierkegaards liv og filosofi, mens deltagerne vandrede ad de samme gader og torve, som Kierke-

gaard selv gjorde det for omkring 200 år siden.

Mødet startede ved Kierkegaards fødested og gik videre til milepæle i hans liv, ligesom deltagerne også nåede rundt om Christiansborgs parkanlæg, hvor der står en smuk skulptur af netop Kierkegaard.

På rundturen blev deltagerne også gjort opmærksom på en række Kierkegaard-citater, som er blevet indgraveret i det offentlige rum i forbindelse med 200 året for Kierkegaard – citater, som de fleste kender, men som de færreste vidste, var skrevet i Københavns gader.

Peter Hyldekjær overraskede deltagerne ved på et tidspunkt at

trække en dyr førsteudgave af et af Kierkegaards værker op af sin rygsæk og fortælle om, hvordan han havde hjulpet en god ven med at købe den. Han ville læse nogle centrale passager op – og netop der lå så nogle tørrede firkløvere. Måske fra Kierkegaards tid?

En spændende formiddag, hvor de fleste fik lyst til at gå hjem og genlæse nogle af Kierkegaards værker efter at have fået en ekstra klangbund til at forstå hans filosofiske og tænksomme værker.

Som optakt til Folkevirkes arrangement på Folke-mødet på Bornholm skulle deltagerne bygge farverige ballontårne. Derefter kom bl.a. Folkevirkes formand Annemarie Balle (t.h.) og algeriskfødte Louiza Korkaz (t.v.) med korte debatoplæg.

Farverig optakt til Folkevirkedebat

Under overskriften »Hvorfor tænder danskerne stearinlys?« arrangerede Folkevirke et debatmøde om, hvad nydanskere forundres over i det danske samfund med det formål at lade op til samarbejder på tværs af kulturer.

Folkevirke har flere gange tidligere deltaget i Folkemødet på Bornholm og valgte denne gang et tema om nydanskere, fordi Folkevirke gennem det seneste års tid har haft et projekt om, hvad nydanskere forundres over i det danske samfund. Fra Folkevirke deltog formand Annemarie Balle, næstformand Jeanne Bau-Madsen, Birgit von der Recke og Louiza Korkaz. Alle har været meget involveret i arbejdet om og med nydanskere og har haft centrale opgaver i forbindelse med udarbejdelsen af Folkevirkes nye kulturguide »Mangfoldighed i Danmark«, som også blev præsenteret på debatmødet på Bornholm.

Som optakt til den multikulturelle debat blev deltagerne bedt om at bygge et ballontårn. Hvert hold fik uddelt 10 farverige balloner, som de skulle puste op og så med malertape sørge for, at der kunne bygges et ballontårn.

Alle deltagerne i det fyldte »Folkeoplysningsstelt« gik begejstret til opgaven og fik også på forskellig vis bygget mangefarvede tårne.

Baggrunden for øvelsen var, at der ikke var malertape og pumper nok til alle, så det blev en øvelse i samarbejde – men det var der ingen, der vidste på forhånd. Det var heller ikke alle, som havde lagt mærke til det – det var mest de hold, som måtte låne sig frem, der blev klar over, at der var for få hjælpemidler. Øvelsen gav en god introduktion til det at samarbejde på tværs og at samarbejde med forskellige forudsætninger.

Derefter fortalte Jeanne Bau-Madsen om Folkevirkes kulturguide »Mangfoldighed i Danmark« og om, hvordan Folkevirkes samarbejde med bl.a. sprogskoler og Røde Kors har udviklet sig gennem det seneste års tid.

Algeriskfødte Louiza Korkaz fortalte sin personlige historie om, hvordan hun var kommet til Danmark og om de usynlige barrierer, hun har mødt undervejs, ligesom hun kom med bud på, hvordan en fremtidig integration kan gøres bedre.

Undervejs i arbejdet med Kulturguiden har Folkevirke samlet en

N.F.S. Grundtvig fik også tid til at besøge Folkemødet på Bornholm til en rap-session, hvor også Folkevirkes formand deltog med et indlæg om dansk kulturarv.

række »forundringsspørgsmål«, som også er samlet i kulturguiden. Det er spørgsmål som fx. »Hvorfor tænder danskerne stearinlys?«, »Hvorfor spiser danskerne det samme hver jul?« og »Hvorfor skal man på forhånd aftale, hvornår man besøger hinanden?« Spørgsmålene blev nævnt på debatmødet på Bornholm og kommenteret af tilhørerne.

Til sidst uddelte Folkevirke sin nye kulturguide »Mangfoldighed i Danmark«.

Den findes på både dansk og engelsk, og vil op til Kulturmødet på Mors også udkomme på arabisk. I guiden fortælles om, hvordan man som nydansker kan finde rundt i det danske samfund – bl.a. aflæse de kulturelle normer og koder, ligesom der kort fortælles om bl.a. omgangsformer, forventninger til skole- og fritidsarbejde samt frivilligt arbejde.

Guiden er tænkt som en form for opslagsbog.

Der var mange nationaliteter, der deltog i Folkevirkes debatmøde på Folkemødet. I baggrunden ses algeriskfødte Louiza Korkaz, som har været aktiv i tilblivelsen af Folkevirkes kulturguide.

Kvindestemmer '17:

Alle sanser blev udfordret

Da Kvindestemmer i '17 blev arrangeret for 11. gang, var der næsten fuldt hus – og de mange tilhørere var begejstrede for lørdagen, som bød på et alsidigt program.

Eftermiddagen med Kvindestemmer bød på både musik, sang, forfattersamtale og indblik i billedkunstens verden.

Kvindestemmer lagde ud med en poetisk parforholdsthiller i ord og musik under overskriften »Bitten er blevet digter i makrel«. Bag den eksperimenterende optræden stod forfatteren Christina Englund, skuespilleren Jeanette Lindbæk Birk og guitaristen Anders Birk.

»Bitten er blevet digter i makrel« er en utraditionel fortælling sat i musik, så den kunstneriske oplevelse bliver kompleks og udfordrende – med humor og ironi som grundtone og med mange referencer til bl.a. »Nem husholdning, små råd og vink« fra 1938.

Eftermiddagens andet overraskende og medrivende musikalske indslag kom fra troubadourerne Agnethe Christensen og Ida Bach Jensen. De bød på en elektroakustisk koncert, hvor Agnethe Christensen sang og spillede på gusli, som er et gammelrussisk strengeinstrument, ligesom hun

også spillede på klokker. Ida Bach Jensen spillede på kontrabas. De to musikere opbyggede et musikalsk univers omkring historiske tekster, nordisk folkemusik og tidlig musik og skabte på forunderlig vis en bro fra middelalder til nutid med arkaiske harper, kantele og gusli i kombination med klassisk kontrabasspil med elektroniske effekter.

Det blev en stor og ny oplevelse for publikum

Eftermiddagens tredje musikalske indslag var med den klassiske guitarist Maria Camitz, som er mester i at formidle såvel gitarens føl-

somme klange som instrumentets mere fyrige muligheder til sit publikum. Hun spillede værker af bl.a. de danske komponister Birgitte Alsted og Irene Becker. Begge komponister har tidligere gæstet Kvindestemmer, så det blev et spændende genhør med deres musik.

Kvindestemmer havde i år inviteret billedkunstneren Karin Birgitte Lund til at fortælle om sit kunstneriske univers og om sine inspirationskilder. Karin Birgitte Lunds kunst kendes af de fleste – de går med den i deres pung. Karin Birgitte Lund er kunstneren bag de danske pengesedler, og dette arbejde fortalte hun kort om. Mest fokuserede hun dog på sine inspirationskilder og fortalte levende om pudsige steder, hvor hun var stødt på motiver som bl.a. en gammel, rusten bønne, hvor der var plantet et lille træ i. Den stod et undseeligt sted, så ingen kunne forstå, at hun ville tage den med hjem og i stedet give ejeren en ny og fin urtepotte.

Hendes mange anekdoter og indblik i hendes kunstneriske univers blev ledsaget af fine eksempler på hendes fortolkninger af motiverne.

På litteratursiden indledte forfatteren Shadi Angelina Bazeghi. Hun er en ung forfatter, som debuterede i 2015 med den anmelderroste digtsamling »Vingeslag«, som hun valgte at lave punkt-nedslag i. Shadi Angelina Bazeghi kommer oprindeligt fra Iran, og i bogen tematiserer hun bl.a. sine personlige erfaringer med krigens væsen. Det gjorde hun med en meget ekspressiv og medrivende oplæsning, som gjorde et stort indtryk på tilhørerne.

Eftermiddagens sidste forfatter var Pia Fris Laneth, som på en meget levende måde fortalte om sin – og vores danmarkshistorie. Om de mange sansede erindringer, som vi alle kan genkalde os, så snart vi får nogle stikord fra Pia Fris Laneth. Hun fortalte medrivende om mange kvindehistorier og et hverdagsliv, som har ændret

sig markant gennem de seneste 30-50 år. Et spændende tilbageblik, som Pia Fris Laneth fik perspektiveret, så tilhørerne også fik stof til eftertanke.

En spændende eftermiddag!

Med den stigende opbakning, som Kvindestemmer får år for år, glæder arrangørgruppen sig til at kunne byde velkommen til et nyt arrangement i marts 2018.

Sidst skal der lyde en tak til dem, som gjorde det økonomisk muligt at gennemføre Kvindestemmer, nemlig:

- Statens Kunstfonds litteraturpulje
- Den Bøhmske Fond
- Kvindernes Bygning
- Dansk Musiker Forbund
- Folkevirke
- Kvindelige Kunstneres Samfund
- Kvinder i Musik

Der var fuldt hus til Folkevirkes Kvindestemmerarrangement i Jazzhouse. Et af indslagene var et overraskende og medrivende musikalsk indslag fra troubadourerne Agnethe Christensen og Ida Bach Jensen. De to musikere opbyggede et musikalsk univers omkring historiske tekster, nordisk folkemusik og tidlig musik.

**Landet over
tilrettelægger Folkevirke
møder, foredragsrækker,
studiekredse, temamøder,
kurser og lejre,
hvor alle kan deltage**

Ved redaktionens slutning
forelæ der oplysninger
om disse arrangementer.

Mere detaljerede oplysninger kan fås
ved henvendelse til
Folkevirkes kontor,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K,
telefon 33 32 83 11
(bedst tirsdage mellem kl. 9 og 16)
eller folkevirke@folkevirke.dk

Folkevirkes møder former sig som
åbne debatter om aktuelle emner,
hvor deltagerne som regel
tager udgangspunkt i et oplæg.
**Folkevirkes møder er åbne
for alle interesserede!**

REGION HOVEDSTADEN

BORNHOLM

Kontakt:

Marianne Kofod Pedersen,
Svanekevej 32, 3740 Svaneke
Tlf. 56 49 21 65

KØBENHAVN

»På Folkevirke«

Niels Hemmingsens Gade 10,
1153 København K.

Kontakt:

Folkevirke,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K. eller
Jeanne Bau-Madsen
Tlf. 45 85 65 92
folkevirke@folkevirke.dk

Folkevirkes Litteraturkreds i København

Mødestedet er Folkevirke,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K.
Tlf. 33 32 83 11

Debatmøderne foregår på torsdage

kl. 12.00-14.30.

Følgende datoer og bøger er aftalt
af studiekredsen.

14. september

Ida Jessen: »Doktor Bagges
Anagrammer«.

Oplægsholder Lisbeth Eg Jensen.

5. oktober

Francois Sagan: »Farlig sommerleg«.

Oplægsholder Bente Kristensen.

26. oktober

J. P. Jacobsen: »Fru Marie Grubbe«.

Oplægsholder Karen Skjærbæk.

13. november

Jakob Ejersbo: »Eksik«.

Oplægsholder Anne Margrethe
Svendsen.

14. december

Jón Kalman Stefánsson: »Fisk har
ingen fødder«.

Oplægsholder Stella Larsen.

Der betales kontingent for hele
sæsonen ved kursusstart (efterår og
forår) i alt kr. 600.

Litteraturkredsen har eksisteret i flere
år, og der kommer hele tiden nye
medlemmer. Men der er plads til flere,
som har lyst til at engagere sig i en
levende og vedkommende debat.

Kontakt:

Britta Poulsen

Tlf. 46 36 56 32

2. oktober kl. 14.00

Folkevirke København i samarbejde
med Haandarbejdets Fremme.
Rundvisning og foredrag på Diakonis-
sestiftelsen og i Emmauskirken ved
forstanderinde S. Merete Pelle
Poulsen og efterfølgende kaffe og
kage på stedet. Vi mødes ved
Emmauskirken, Peter Bangsvej 1,
Frederiksberg.

Pris for medlemmer kr. 150,-

Pris for gæster kr. 175,-

Beløbet bedes venligst indbetalt til
Haandarbejdets Fremmes
bankkonto: reg. nr. 4652,
konto nr. 4865196032,
mrk. Diakonissen.

Tilmelding senest den 15. september
2017 til Ulla Brita Gregersen på
mobil 23 32 08 09 eller på
e-mail: ublg1941@gmail.com.

Husk at oplyse navn, telefonnummer
samt e-mail.

6. december

Folkevirke København i samarbejde
med Haandarbejdets Fremme.
Juletur til Greve Museum.
Museet byder på en spændende
udstilling med titlen »Hvem sagde
broderi«, hvor Jytte Harboesgaard
viser rundt, og desuden har museet en
fin juleudstilling.

Rundvisningen starter kl. 11.00,
og herefter er der frokost i caféen
inkl. kaffe og kage.

Transporten til Greve Museum kan
foregå med bil og evt. samkørsel.
Ellers går bus nr. 120 fra Høje Tåstrup
Station direkte til museet.

Pris for medlemmer kr. 225,-

Pris for gæster kr. 250,-

Prisen inkluderer rundvisning og
frokost plus kaffe og kage.

Beløbet bedes venligst indbetalt til
Haandarbejdets Fremmes
bankkonto: reg. nr. 4652,
konto nr. 4865196032,
mrk. Greve Museum.

Tilmelding senest den 12. november
2017 til Ulla Brita Gregersen på
mobil 23 32 08 09 eller på
e-mail: ublg1941@gmail.com.

Husk at oplyse navn, telefonnummer
samt e-mail.

KØBENHAVNS VESTEGN

Vestegnens Litteraturkreds

Møderne holdes den sidste tirsdag i
hver måned.

Med mindre andet er nævnt,
så holdes alle møder i Glostrup
Fritidscenter, mødelokale 3.

26. september

»En ny tid« af Ida Jessen.

Fremlægges af: Ellen Kristiansen.

Dagens digt: Gurli Søby.

31. oktober

»En uskyldig familie« af

Katrine Marie Guldager.

Fremlægges af: Anne Birte Kyed.

Dagens digt: Ingelise Olsen.

5. december

»Brit Marie var her« af

Frederik Backmann.

Fremlægges af: Birgit Kristensen.

Dagens digt: Edda Faurholt.

Alle litteratur-eftermiddage er i
Glostrup Fritidscenter, mødelokale 3,
fra kl. 14.00-17.00.

Tilmelding og kontakt:

Formand Ellen Kristiansen,
Vegavænget 11, 2620 Albertslund
Tlf. 43 64 62 07

Næstformand Ingelise Olsen

Suppleant/revisor Anne Birthe Kyed

LYNGBY

Kontakt:

Formand Jeanne Bau-Madsen

Tlf. 21 27 62 19

Kasserer Annette Albrecht

Tlf. 45 87 43 67

Lene Hjeds

Tlf. 45 81 61 31

Eva Ladekarl

Tlf. 45 87 73 77

REGION NORDJYLLAND

FOLKEVIRKE

VESTHIMMERLAND

Alle arrangementer foregår på
Farsø Hotel kl. 14.00-16.15, hvis ikke
andet er nævnt.

Entré og kaffe med kage – 90 kr.

11. september

Kl. 19.30 på Kimbrer Kroen, Aars.

Forhenværende højskoleforstander,

journalist, chef for DR P1,

Finn Slumstrup, Ærø lægger op til

debat under overskriften

»Udkanten – mulighedernes land«.

Han kommer bl.a. ind på spørgsmål
som Hvordan kaster vi offerrollen væk
og griber initiativet?

2. oktober

Kl. 19.30 på Farsø Hotel.

Sognepræst, forhenværende folke-

tingsmedlem, Pernille Vigsø Bagge,

Løgstør, lægger op til debat under

overskriften »Fra Løgstør til Folketin-

get og hjem til præstestolen«.

Hun kommer bl.a. ind på spørgsmål

som Hvordan forener man familieliv,

præsteliv og politik?

6. november

Cand.mag. i musik og historie, højskolelærer Poul Smedegaard Andersen, Randers, lægger op til debat under overskriften »Monica Wichfeld – en kvindelig frihedskæmper«. Det bliver en bevægende og dramatisk beretning om den irsk fødte adelsdame og hendes legendariske indsats i den danske frihedskamp under 2. Verdenskrig.

4. december

Sopran Henriette Nederby og pianist Ole Kiilerich, København, kommer og lægger op til debat under overskriften »Du lærte mig at se«. Med udgangspunkt i brevvækslingen mellem Carl Nielsen og hustruen Anne Marie Carl Nielsen belyses kunstnerens tanker omkring kunsten, livet og ægteskabet. Der veksles mellem oplæsning af brevene og fremførelse af Carl Niensens sange.

Kontakt:

Karen Pihlkjær,
Stenildhøjvej 48a, 9600 Aars
Tlf. 98 66 16 80
kk@pihlkjaer.dk
Lone Nørgaard,
Svoldrupvej 122, Vognsild,
9600 Aars
Tlf. 98 65 82 57
pelonor122@gmail.com
Mona Jensen,
Aalborgvej 4, Hornum, 9600 Aars
Tlf. 22 40 29 58
Monaz22402958@gmail.com
Tove Kristensen,
Hans Egedes Vej 120, 9600 Aars
Tlf. 98 62 66 10
Tove.kristensen2@skolekom.dk
Lisbet Andersen,
Løgstørvej 140, Trend, 9640 Farsø
Tlf. 22 96 84 80
lisbetandersen@live.dk
Magrethe Krogh Hansen, Farsø
Tlf. 23 67 46 04
Else Thirup, Aars
Tlf. 23 25 28 17

Vesthimmerlands Litteraturkreds

Kredsen mødes i Dronning Ingrid Hallerne, Farsø, hvor alle møder starter kl. 14.00, med mindre andet oplyses. Alle er velkomne!

Kontakt:

Inger Olsen
Tlf. 98 63 34 34
Jette Høyer
Tlf. 25 39 97 96

» REGION MIDTJYLLAND

HERNING

Møder holdes i Kirkehuset ved Herning Kirke, Østre Kirkevej 1, Herning. De holdes hver anden mandag kl. 14.00-16.00. Der er adgang en halv time før. I løbet af mødet holdes der en kaffepause på ca. et kvarter, så man kan nyde sin medbragte kaffe. Der er også mulighed for at købe kaffe.

18. september

Tonny Landy fortæller om over 50 års karriere i foredraget »Fra blokvogn til Det Kgl. Teater«

med udgangspunkt i de to bøger, som han har skrevet. Åbner kl. 13.00!

2. oktober

Tekstilkunstner og cand.mag. i kunsthistorie Ulrikka Mokdads foredrag »Gobelin fra Serbien« omhandler bl.a. et gobelinværksted i Serbien og hvordan gobeliner skabes.

16. oktober

»De bedste perler fra vores skatkammer« – Lena Pape og Samuel Frederiksen udsætter os for muntre fortællinger, drillerier, fællesange og solosang – en munter eftermiddag venter.

30. oktober

»Arbejdet som frivillig i Costa Rica, et land i Mellemamerika« – foredrag med socialpædagog Gitte Stæhr Larsen.

13. november

Stefan Fønss fortæller i et spændende foredrag »Mit liv som en Fønss« om sit eget liv, der bestemt ikke har været kedeligt.

27. november

»Grin og Suk – om Piet Hein – hans liv og livsfilosofi«. I dette foredrag fortæller sognepræst Henrik Oest om Piet Hein. Et spændende indblik i en helt særlig personlighed.

11. december

Advents- og julesange og gamle danske vintersange med Jeannet Ulrikkeholm. Musikalsk foredrag med humor og energi.

Medlemskontingent for hele sæsonen er kr. 200,00. Hvert møde koster kr. 40,00 for medlemmer og kr. 61,00 for ikke-medlemmer. De samme satser gælder for pensionister.

Bestyrelse:

Mona Haven Jensen,
Dalgas Alle 2e, 4, 7400 Herning
Tlf. 97 12 17 45
Tove Katstrup,
Karen Blixens Vej 1p, 7430 Ikast
Tlf. 40 70 90 51
Henny Jeppesen
Tlf. 30 29 46 75
Jutta Jørgensen,
Fællestoften 4, 7400 Herning
Tlf. 97 26 80 18
Lene Lund Hansen,
Emil Resensvej 47, 7400 Herning
Tlf. 97 12 98 82/29 92 58 50
LENE47LUND@gmail.com

HOLSTEBRO

Kontakt:

Karen Margrethe Madsen
Tlf. 97 41 40 92

» REGION SYDDANMARK

ODENSE

Litteratur- og samtalekreds

Kontakt:

Ida Hansen
Tlf. 66 11 23 71

» REGION SJÆLLAND

ROSKILDE

Møderne holdes tirsdage kl. 14.00 i Roskilde Biblioteks foredragssal. Kaffe/te og kage i pausen er inkluderet i årskontingentet.

Gæster er velkomne. Gæstebetaling 50 kr. – dog 100 kr., når foredragsholderen kommer udefra.

12. september

»Godhavn« (Grønland) af Iben Mondrup v/ Kirsten Rudfeld.

3. oktober

Biografi om Agatha Christie. Læs f.eks. »Ti små negerdreng« v/ Joan Lønborg.

24. oktober

»Raskolnikov« af F.M. Dostojevskij v/ Frede Tramm.

14. november

(Danske Banks Foredragssal, indgang Palæstræde). »Folkets skønhed« af Merete Pryds Helle v/ forfatteren.

5. december

»De døde og de levende« af Ben Q Holm v/ Annette Molin.

Vi mødes hver gang kl. 14.00-16.30. Kaffe/te og kage i pausen er inkluderet i årskontingentet. Gæster er velkomne. Gæstebetaling 75 kr. – dog 100 kr., når foredragsholderen kommer udefra.

Årskontingent er 650 kr. til Nordea.

Reg. nr. 2280
Konto nr.: 6888-996-409
(dog 500 kr. for medlemmer af Folkevirke i København).

Bestyrelse:

Annette Molin, formand
Tlf. 22 41 85 98
annette.molin@gmail.com
Britta Poulsen, næstformand
Tlf. 23 46 45 95
britta.poulsen@privat.dk
Bente Ørum, kasserer
Tlf. 46 32 16 11
kajv@roskilde.dk
Birthe Schultz, sekretær
Tlf. 40 61 50 23
birthe@klosterkilden.dk
Kirsten Rudfeld, bestyrelsesmedlem
Tlf. 29 61 28 81
rudfeld@webspeed.dk
Bente Laursen, suppleant
Tlf. 21 22 36 42
bente_l@youmail.dk
Hanne Molin, suppleant
Tlf. 40 63 31 28
juulmolin@gmail.com

ØLSTED

Litteraturstudiekreds

Vi mødes hver 6. uge og planlægger fra gang til gang. Kontakt: Lis Timmermann, Hermelinvej 9, 3310 Ølsted

» UDLAND

GRØNLAND

Folkevirke i Nuuk

Kontakt:

Rebekka Olsvig,
Jens Kreutzmann Aqq 30,
postboks 575,
3900 Nuuk, Grønland

Hvorfor tænder danskerne stearinlys?

Debatmøde på Kulturmøde Mors om, hvad nydanskere forundres over i det danske samfund og samarbejder på tværs af kulturer

Folkevirke har gennem det seneste års tid undersøgt, hvad nydanskere forundres over i det danske samfund.

Nogle af disse temaer skal debatteres på **Kulturmødet på Mors torsdag den 24. august kl. 15.15-16.45 på KulturVejen.**

Det sker under overskriften »Hvorfor tænder danskerne stearinlys?« – kultur som drivkraft.

På debatmødet stilles desuden en række »forundringsspørgsmål«. Det er spørgsmål som fx. »Hvorfor tænder danskerne stearinlys?«, »Hvorfor spiser danskerne det samme hver jul?« og »Hvorfor skal man på forhånd aftale, hvornår man besøger hinanden?«

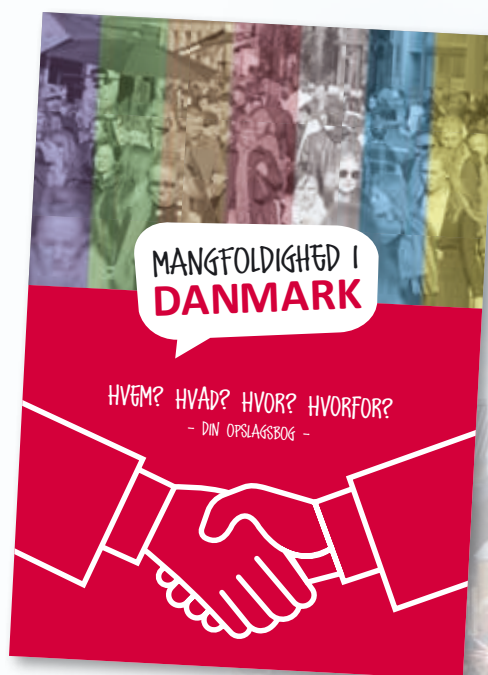
På debatmødet på Kulturmødet Mors kan flere forundringsspørgsmål stilles – og nye svar dukke op. Der indbydes til samarbejdet på tværs af kulturelle forskelle og bygges bl.a. et ballontårn.

Folkevirke præsenterer desuden sin nye kulturguide »Mangfoldighed i Danmark«. Den findes på både dansk, engelsk og arabisk. I guiden fortælles om, hvordan man som nydansker kan finde rundt i det danske samfund – bl.a. aflæse de kulturelle normer og koder, lige-

som der kort fortælles om bl.a. omgangsformer, forventninger til skole- og fritidsarbejde samt frivilligt arbejde.

Guiden er tænkt som en form for opslagsbog.

Folkevirke håber, at rigtig mange folkevirkebrugere fra Vesthimmerland vil deltage i debatten, ligesom mange andre engagerede samfundsborgere vil!

Kulturr
MØDET • MORS